www.nv-online.info

№ 27 (4074)

8 красавіка 2016 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Усебеларускі народны сход: чаго чакаць – пустой гаварыльні ці прынцыповай ацэнкі рэальнай сітуацыі ў Беларусі?

СКАЗАНА!

На іншамарках будуць ездзіць толькі Лукашэнка і яго вышэйшыя чыноўнікі

Менавіта так можна зразумець учарашняе выступленне А.Р.Лукашэнкі падчас знаёмства з выставай апошніх навінак тэхнікі.

"Трэба купляць свае аўтамабілі, тым больш што яны ў два разы таннейшыя за нямецкія", – адзначыў беларускі лідар. *"Вы сказалі, што машына добрая, значыць, няхай чыноўнікі купляюць. Даручэнне Шэйману: няхай прапрацоўвае, дзе, колькі па плане па ўсёй вертыкалі, пачынаючы ад старшыняў райвыканкамаў і заканчваючы міністрамі"*, – сказаў прэзідэнт. *"Самае галоўнае, што мы гэта робім у сябе. Калі гарантыю не вытрымаюць, дык прыехаў на завод і зрабіў"*, – рэзюмаваў ён.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

Ці дойдзе Тамара Сяргей да міністра Шуневіча?

"Народная Воля" працягвае сачыць за тым, як праваабаронца Тамара Сяргей спрабуе адстаяць сваё чэснае імя і даказаць, што супрацоўнікі міліцыі незаконна яе затрымалі і беспадстаўна абвінавацілі ў рабаўніцтве 300 долараў, а па сутнасці – людзі ў пагонах учынілі ў адносінах да яе правакацыю.

Коратка нагадаю гэтую скандальную гісторыю, якая цягнецца ўжо пяць месяцаў.

Пачалася яна ў дзень інаўгурацыі А.Лукашэнкі 6 лістапада 2015 года. Тамара Сяргей прыехала на сталічны чыгуначны вакзал на сустрэчу з актывістамі грамадскай ініцыятывы "Супраць беззаконнасці ў пракуратуры і судах". З вакзала яны мусілі рушыць да Палаца Незалежнасці, дзе праходзіла інаўгурацыя, каб калі не сустрэцца з самім Лукашэнкам, дык хаця б расцягнуць плакаты на шляху яго перасоўвання. Але як толькі Тамара Сяргей зайшла ў будынак вакзала, літаральна праз некалькі хвілін да яе падышлі міліцыянеры і паведамілі, што вымушаны затрымаць праваабаронцу: маўляў, паступіла заява ад грамадзянкі Тарасавай, што Сяргей адкрыта скрала ў яе 300 долараў каля абменнага пункта на трэцім паверсе вакзала. Тамара на той паверх нават і не падымалася, але пярэчыць не стала і падпарадкавалася загаду міліцыянераў "пройдите с нами».

Вядома ж, ніякіх грошай, тым больш 300 долараў, у праваабаронцы не знайшлі. Але пратрымалі ў пастарунку 4 (!) гадзіны. Тамара бачыла і "пацярпелую", якая, паводле яе слоў, была падобная на чалавека, залежнага ад наркотыкаў ці алкаголю. Крымінальную справу супраць Сяргей не завялі, міліцыянеры сказалі, што будуць праводзіць праверку.

Але вынікаў гэтай праверкі праваабаронца потым дабівалася сама: ні ў вызначаны законам тэрмін, ні пазней адказу з аддзела ўнутраных спраў на транспарце г.Мінска яна так і не атрымала. Хаця, здавалася б, усё відавочна, сітуацыя, як кажуць, выедзенага яйка не вартая. Праверыць, што праваабаронцы не было на тым месцы каля абменнага пункта, калі ў Тарасавай быццам бы скралі 300 долараў, нескладана – там ёсць камеры відэаназірання. Але чаму праверку ніхто не праводзіў? Можа, таму, што магла выявіцца іншая праўда: грамадзянка Тарасава навяла паклёп на Тамару Сяргей? Навошта? Яе нехта папрасіў аб гэтым, каб перашкодзіць Сяргей і актывістам руху трапіць на інаўгурацыю Лукашэнкі?

Каб справа ўсё ж такі зрушылася з мёртвай кропкі, Сяргей пачала пісаць скаргі аб незаконным затрыманні міністру ўнутраных спраў **Ігару Шуневічу** і генпракурору **Аляксандру Канюку.** Яе заява была накіравана на разгляд транспартнаму пракурору Мінска **Мікалаю Кротаву,** які ў сваю чаргу перанакіраваў яе ў Мінскі аддзел унутраных спраў на транспарце. Як патлумачылі Сяргей: каб была праведзена праверка яе довадаў аб загадзя лжывым даносе. Здавалася б, нарэшце ўсе кропкі над "і" будуць расстаўлены, праўда выявіцца. Але ж не трэба забываць, у якой краіне мы жывём.

Вынікі той праверкі былі наступныя. Сяргей пісьмова паведамілі, што ў дзеяннях супрацоўнікаў унутраных спраў, якія яе затрымлівалі, і ў дзеяннях грамадзянкі Тарасавай парушэнняў заканадаўства няма! Вядома ж, пагадзіцца з такім адказам праваабаронца не магла і звярнулася ў Мінскі АУС на транспарце з заявай прадаставіць ёй магчымасць азнаёміцца цяпер ужо з матэрыяламі праверкі, якая праводзілася па заяве Тарасавай. *"Я маю ўсе падставы ведаць, чаму менавіта мяне грамадзянка Тарасава абвінаваціла ў крадзяжы. Яна ж не выказала здагадку, а сцвярджала, што я адкрыта выкрала ў яе грошы. А калі грамадзянін робіць такія адназначныя заявы, то ў яго павінны быць на тое важкія аргументы"*, – тлумачыла сваю ўпартасць Сяргей.

Але зноў параза, зноў праваахоўныя органы знаходзяць падставы, каб адмовіць праваабаронцы. Гэтым разам аргументы такія: з матэрыяламі праверкі па заяве Тарасавай Сяргей азнаёміцца не можа, таму што яны *"ўтрымліваюць дадзеныя, якія закранаюць законныя інтарэсы іншых асоб"*.

– Але гэты адказ парушае арт.34 Канстытуцыі, – сцвярджае Сяргей, – *дзе чорным па белым напісана, што дзяржаўныя органы, службовыя асобы якраз-такі «абавязаны даць грамадзяніну Рэспублікі Беларусь магчымасць азнаёміцца з матэрыяламі, якія закранаюць яго правы і законныя інтарэсы». А ў артыкуле 1 Крымінальнага кодэкса сцвярджаецца, што «ў выпадку супярэчнасці паміж нормамі гэтага Кодэкса і Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь дзейнічаюць палажэнні Канстытуцыі».*

Адным словам, Тамары Сяргей прыйшлося зноў звярнуцца да эпісталярнага жанру. Чарговы ліст-скаргу на дадзеную адмову праваабаронца даслала начальніку ГУУС Мінгарвыканкама **Аляксандру Барсукову**. Гэта было яшчэ ў лютым. Тады Сяргей сцвярджала: калі ГУУС зойме такую ж пазіцыю, што і Мінскі аддзел унутраных спраў на транспарце, яна будзе абскарджваць гэтае рашэнне міністру і будзе настойваць на асабістым прыёме ў Шуневіча.

Сёння на календары красавік. І што?

– Барсукоў адказаў амаль тымі ж словамі: і міліцыянеры дзейнічалі па законе, і грамадзянка Тарасава нічога не парушыла, – расказвае Тамара Сяргей. – *Але да міністра я яшчэ не дайшла. Спачатку трэба прайсці ўсе этапы, каб мець падставы звяртацца асабіста да Шуневіча.*

*23 сакавіка я была на прыёме ў намесніка міністра – начальніка міліцыі грамадскай бяспекі **Мікалая Мельчанкі**. Перадала яму скаргу на дзеянні супрацоўнікаў праваахоўных органаў – падпалкоўніка Сяргея Гаркавага і старшага прапаршчыка Сяргея Махнача, якія мяне затрымлівалі на вакзале 6 лістапада 2015 года, а таксама скаргу на тое, што мне не даюць магчымасці азнаёміцца з матэрыяламі праверкі па скарзе грамадзянкі Тарасавай.*

Акрамя гэтага, я падала заяву аб правядзенні праверкі і ўзбуджэнні крымінальнай справы ў дачыненні да Тарасавай, бо яна ўзвяла на мяне паклёп. Больш за тое, улічваючы той факт, што спачатку яна паказала на ўсю нашу групу як на рабаўнікоў (ужо потым усё звялося да таго, што зладзейка нібыта была адна – Тамара Сяргей), дык атрымліваецца, што яна нас абвінаваціла ў здзяйсненні асабліва цяжкага злачынства – групавога рабавання, па якім прадугледжана пакаранне да 13 гадоў пазбаўлення волі. Па гэтай заяве праваахоўныя органы абавязаны правесці праверку.

Дзве мае скаргі тут жа былі адпраўлены ў той жа аддзел, які ўжо праводзіў праверку і які на "голубом глазу" даваў мне адказы, што мяне правільна затрымлівалі. Мяне яшчэ раз апыталі. Але ж відавочна, якую яны занялі пазіцыю: мяне выслухалі, запісалі мае паказанні, мае довады, але будуць рабіць так, як ім трэба.

Што тычыцца заявы аб прыцягненні да крымінальнай адказнасці грамадзянкі Тарасавай, то, як я зразумела з гутарак з праваахоўнікамі, яны нават не ведаюць ці робяць выгляд, што не ведаюць, хто яна такая, гэтая Тарасава. Ці існуе ў прыродзе такі чалавек. У пратаколе затрымання і ва ўсіх адказах пішуць толькі "Тарасова Т.Н.". Поўнае яе імя нібыта не вядома, год нараджэння не вядомы, па якім адрасе пражывае – не вядома! Я звярнула на гэта ўвагу намесніка міністра. У мяне наогул закрадаецца падазрэнне, што не было ніякай заявы. Была праведзена спецаперацыя па затрыманні Тамары Сяргей і актывістаў ініцыятывы "Супраць беззаконнасці ў пракуратуры і судах", каб мы не патрапілі да Палаца Незалежнасці ў дзень інаўгурацыі прэзідэнта. Арганізатары гэтай спецаперацыі не думалі, што я не спушчу ім усё гэта з рук, што буду пісаць і патрабаваць разабрацца. Але дзе там! Можа, з боку і падаецца, што я б'юся галавой аб глухую сцяну беларускай беззаконнасці, але на маім прыкладзе краіна бачыць, як працуе наша праваахоўная сістэма, бачыць, як у Беларусі бессаромна маніпулююць, грэбуюць законам тыя, хто павінны стаяць на яго варце.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫЯ

«Россия сегодня» ўжо прыйшла ў Беларусь

Міжнароднае інфармацыйнае агенцтва «Россия сегодня" адкрыла ў Мінску мультымедыйны прэс-цэнтр пад брэндам свайго даччынага праекта Sputnik. Ён размясціўся ў "Доме Масквы" на вуліцы Камуністычнай. З гэтай нагоды адбылася прэс-канферэнцыя з удзелам міністра інфармацыі **Лідзіі АНАНІЧ**, пасла Расіі ў Беларусі **Аляксандра СУРЫКАВА** і генеральнага дырэктара міжнароднай медыягрупы "Россия сегодня» **Дзмітрыя КІСЯЛЁВА**.

Нагадаем: Дзмітрый Кісялёў актыўна праявіў сябе ў прапагандысцкай кампаніі падчас захопу Расіяй Крыма і акупацыі Данбаса. Яго дзейнасць увайшла ва ўжытак пад тэрмінам "кісялёўшчына" як сімвал агрэсіўнай прапаганды новага тыпу. Летась Еўрасаюз забараніў яму ўезд на сваю тэрыторыю. А ўчора Дзмітрый Кісялёў меў сустрэчу з міністрам замежных спраў Беларусі **Уладзімірам МАКЕЕМ**, падчас якой абмяркоўвалася супрацоўніцтва ў рамках інфармацыйнай прасторы саюзнай дзяржавы, а таксама пытанні, якія тычацца працы карпункта "Россия сегодня" ў Беларусі.

Падчас прэс-канферэнцыі і беларускі міністр інфармацыі, і пасол Расіі станоўча выказаліся наконт адкрыцця "дочкі" расійскага "Спутника". **"Народная Воля"** зазначыла ў сваім пытанні Кісялёву, што пераважная колькасць інфармацыйных каналаў у Беларусі з'яўляюцца расійскімі. Беларускія грамадзяне нават збіралі подпісы і звярталіся ў розныя інстанцыі, каб дабіцца трансляцыі хаця б аднаго ўкраінскага канала. Навошта ў такой сітуацыі адкрываць яшчэ і філіял расійскага "Спутника"? Ці не напаткае тут яго тое, што адбылося ў Латвіі, дзе 29 сакавіка закрылі інтэрнэт-партал "Спутник-Латвия", які праіснаваў толькі паўтара месяца (*згодна з паведамленнем дзяржаўнага рэестра Латвіі, партал утрымлівае змест, які з'яўляецца «пагрозай тэрытарыяльнай цэласнасці Украіны». У прыватнасці, было пазначана, што ў публікацыях агенцтва тэрыторыі Луганскай і Данецкай абласцей называюць як ЛНР і ДНР.* – **Аўт**.)?

Можа, у Маскве Беларусь ужо разглядаюць як частку праслаўутага "русского мира"? На гэта Дзмітрый Кісялёў адказаў: *"Я не лічу "русский мир» праслаўутым, таму што мы жывём у ягонай прасторы, дзякуй Богу. Дай Бог яму здароўя. Я лічу, што ён высакародна ўздзейнічае на ўсю сусветную цывілізацыю. Гэта бачна і ў Сірыі, і ў іншых месцах. Калі гаварыць пра Латвію, то я ўдзячны латвійскім калегам за выдатную рэкламу, таму што ў нас вырасла наведвальнасць, мы сышлі на Latvia.com. Яны намагаліся закрыць наш рэсурс з-за таго, што я знаходжуся пад санкцыямі Еўрасаюза. Гэта выхад за прававое поле, бо персанальныя санкцыі не могуць быць ужыты супраць агенцтва. Санкцыі я аспрэчваю ў судзе. Зараз гэтай гісторыяй займаюцца ў Еўрапейскім судзе, і яна яшчэ не скончана. Тое, што адбылося ў Латвіі, гэта боязь другога пункта гледжання. Не думаю, што на гэтую хваробу пакутуе Беларусь, і таму не асцерагаюся".*

На прэс-канферэнцыі амаль усе пытанні незалежных журналістаў арганізатары назвалі тэндэнцыйнымі. Было бачна, што яны не спадабаліся ні паслу Расіі, ні галоўнаму прапагандысту Крамля. Усё адбывалася на фоне плаката са слоганам "Спутника" па-руску: "Говорим то, о чем другие молчат", а побач пераклад на беларускую мову: "Распавядаем недамоўленае". Засталося толькі самім здагадвацца: гэта тэндэнцыйны ці своеасаблівы пераклад?

Любоў ЛУНЁВА.

БЛІЦ

А што за прыгожымі словамі?

«МАЗ, як і БелАЗ, і мотавелазавод, – гэта твар нашай краіны. Мы ні ў якім разе не можам і не маем права ўгробіць гэтыя прадпрыемствы. Таму, адказваючы скептыкам і тым, хто сёння не верыць у гэта: МАЗу быць, быць заўсёды, і пры мне, і пасля мяне", – заявіў А.Лукашэнка падчас сустрэчы з прадстаўнікамі працоўнага калектыву Мінскага аўтазавода.

Захаванне гэтых і іншых прадпрыемстваў, падкрэсліў Лукашэнка, не толькі справа яго гонару, але і захаванне эканамічнай базы, рабочых месцаў для будучых пакаленняў. *"Наша шчасце тут, на гэтай зямлі. І мы павінны думаць пра тое, як захаваць рабочае месца для нашых дзяцей"*, – рэзюмаваў Аляксандр Рыгоравіч.

Што і казаць, прыгожыя словы! Вось толькі ці стануць яны рэальнасцю?

Апошнія два гады МАЗ стабільна аказваецца ў лідарах антырэйтынгу самых стратных ААТ краіны. За тры кварталы мінулага года, паводле дадзеных Мінфіна, Мінскі аўтазавод атрымаў чыстую страту ў памеры 248,4 млрд рублёў, апынуўшыся на пятым месцы ў краіне па памеры фінансавых страт.

ГУЧНАЯ СПРАВА

У следчым ізалятары экс-генеральны менеджар мінскага «Дынама» Уладзімір Бераждкоў схуднеў на 25 кілаграмаў

Як вядома, на гэтым тыдні Уладзімір Бераждкоў (*на фота – справа*) выпушчаны з СІЗА пад падпіску аб нявыездзе.

Увогуле, справа была рэзанансная. Спачатку ў ліпені 2015 г. быў затрыманы былы гендырэктар ХК «Дынама-Мінск» **Максім Суботкін**, якому выставілі абвінавачанне на падставе ч.3 арт.424 КК (злоўжыванне службовымі паўнамоцтвамі, што пацягнула цяжкія наступствы ў выглядзе нанясення ўрону ў асабліва буйным памеры).

Праз некалькі месяцаў Следчы камітэт паведаміў пра затрыманне Уладзіміра Бераждкова. Прадстаўнікі СК і МУС паведамілі журналістам, што Бераждкову выстаўлена абвінавачанне ў авалодванні грашовымі сродкамі клуба на 1 млрд 90 млн рублёў з выкарыстаннем службовых паўнамоцтваў (ч.4 арт.210 КК).

1 лютага Следчы камітэт паведаміў пра завяршэнне расследавання крымінальнай справы ў дачыненні да Бераждкова і Суботкіна, а таксама пра тое, што яны пакрылі амаль 3 млрд рублёў шкоды і папрасілі вызваліць іх ад крымінальнай адказнасці.

5 лютага старшыня СК **Іван Наскевіч** заявіў журналістам, што Бераждкоў і Суботкін могуць быць памілаваны, бо пакрылі нанесеную шкоду. Пры гэтым Наскевіч падкрэсліў, што з такім хадайніцтвам Бераждкоў і Суботкін звярнуліся да Аляксандра Лукашэнкі (дарэчы, Максім Суботкін на момант падпісання нумара ў друк яшчэ заставаўся ў следчым ізалятары).

Сам Уладзімір Бераждкоў пакуль адмаўляецца ад якіх-небудзь каментарыяў, тым больш што ён не мае права агучваць падрабязнасці свайго вызвалення. А ўчора ён наведаўся ў рэдакцыю газеты "Прессбол", рэдактарам якой з'яўляўся 19 гадоў.

"Схуднелы і пакуль не вельмі фотагенічны, але не згубіў бадзёрасці і пачуцця гумару", – так ацанілі яго стан калегі.

Дарэчы, за кратамі Уладзімір Бераждкоў схуднеў на 25 кілаграмаў, на што з жартам сказаў: *"Шмат хто любыя грошы аддае, каб так схуднець, а я – на халяву"*.

"Была вельмі эмацыянальная сустрэча, мы ўсе рады, што Уладзімір Бераждкоў апынуўся на волі", – коратка распавёў галоўны рэдактар выдання **Сяргей Кайко.**

Алесь СІВЫ.

РЭГІЁН

Пайшоў на пенсію і стаў дырэктарам кінатэатра

*Былы начальнік міліцыі грамадскай бяспекі Вілейскага РАУС падпалкоўнік **Андрэй Дударчык** пасля сыходу на пенсію новую працу знайшоў вельмі хутка. Цяпер ён начальнік аддзела кінавідэаабслугоўвання насельніцтва Вілейскага раёна, кіруе мясцовым кінатэатрам «Мір».*

Гэта не жарт, хоць загад аб яго прызначэнні і быў падпісаны 1 красавіка.

Былы міліцыянт ужо паспеў падзяліцца сваімі планамі з журналістамі інфармацыйна-навінавага партала «Край»: *«Хачу паспрабаваць вярнуць людзей у кінатэатр. Наш кінатэатр па тэхнічным аснашчэнні адпавядае ўсім сусветным патрабаванням. Мы наўпрост працуем з дыстрыб'ютарамі, якія атрымліваюць фільматэку за мяжой. Таму нярэдка гэта дазваляе нам паказаць прэм'еру раней, чым яе прадэманструюць у іншых кінатэатрах".*

РЭБУС

Чаму суддзя паверыла Быку, а не Меху?

25 сакавіка ў Мінску прайшло чарговае святкаванне Дня Волі. Як памятаюць чытачы "Народнай Волі", некаторыя дэманстранты сабраліся ля кінатэатра "Кастрычнік", што побач з метро "Акадэмія навук" (месца збору было ўзгоднена з уладамі). Іншыя людзі на чале з **Міколам Статкевічам** і **Уладзімірам Някляевым** спачатку накіраваліся да помніка Янку Купалу (што ў аднайменным парку), каб ускласці кветкі. А потым рушылі праспектам Незалежнасці да месца збору. Сярод удзельнікаў таго шэсця быў і **Аляксандр Мех** з Кобрына.

Як расказаў Мех "Народнай Волі", шэсце для яго скончылася без затрыманняў і штрафаў. Ніхто з супрацоўнікаў міліцыі не падыходзіў да яго з заўвагамі, ніхто не прасіў яго назваць ні прозвішча, ні імя, ні месца пражывання, што патрэбна для складання пратакола аб парушэнні грамадскага парадку. І было поўнай нечаканасцю, калі на пачатку красавіка ён раптам атрымаў па пошце пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні, а 5 красавіка – позву ў суд Цэнтральнага раёна горада Мінска. 7 красавіка суддзя **Таццяна Рак** прысудзіла Меху штраф у 50 базавых велічынь (дзесяць мільёнаў пяцьсот тысяч рублёў).

Падставай для такога катэгарычнага рашэння сталі паказанні **Барыса Быка**, камандзіра аднаго з аддзяленняў мінскага АМАПа. Як засведчыў ён у судзе ў якасці сведкі, 25 сакавіка, знаходзячыся разам з калегамі ў Парку імя Купалы, звярнуў увагу на грамадзян, якія *"выкрыквалі лозунгі, трымалі ў руках бел-чырвона-белыя сцягі і плакаты"*. На судзе Бык заявіў, што ён бачыў, як падчас мітынгу да Меха падыходзіў хтосьці з супрацоўнікаў міліцыі ў цывільным. Грамадскаму актывісту нібыта была зроблена заўвага, што дадзенае мерапрыемства з'яўляецца несанкцыянаваным. Таго чалавека ў цывільным Бык не ведае (!). Але ўраджэнец Кобрына нібыта не прарэагаваў на заўвагу і працягваў удзельнічаць у шэсці.

Сам Мех падкрэслівае, што не выкрыкваў ніякіх лозунгаў, не трымаў сцягоў або расцяжак і што да яго ніхто не падыходзіў. Інакш на яго быў бы складзены пратакол яшчэ падчас святкавання Дня Волі і ў яго прысутнасці. Але суддзя паверыла сведчанню амапаўца і не паверыла А.Меху, хоць ён сваімі пытаннямі загнаў Быка ў кут.

Скажаце: а чаму спадарыня Таццяна Рак не запатрабавала ў Быка, напрыклад, аўдыё- альбо відэасведчанні таго, што Аляксандр Мех сапраўды парушаў грамадскі парадак? Гэтае пытанне і я ёй задаю. Ды, мяркую, яно і само сабой паўставала падчас судовага разбіральніцтва. Але, мабыць, абсалютна не цікавіла Феміду.

Атрымліваецца, што адзіны шанц пераканаць суддзю ва ўласнай праваце – браць прыклад з філосафа **Уладзіміра Мацкевіча**: знаходзіцца падчас грамадскіх акцый у іншых краінах і прадастаўляць пашпарт з пазнакамі аб перасячэнні мяжы.

Максім ПЛОТНІКАЎ.

ОСОБЫЙ ВЗГЛЯД

Нужна программа по «сохранению мужчин»

Страна	Продолжительность жизни на пенсии (лет)	Общая продолжительность жизни (лет)
Франция	16,9	78,4
Япония	16,9	81,9
Великобритания	14,5	79,5
Беларусь	**14,5**	**72**
Италия	14,4	80,4
Чехия	14	75
Турция	12,4	72,4
Германия	11,5	78,5
Венгрия	9	71
Литва	8,3	70,8
Болгария	8	71
Польша	6,5	73,5
Эстония	6	71
Грузия	5,2	70,2
Латвия	4,5	69,5

Уважаемые читатели! Взгляните на эту таблицу, которую я составил, используя данные статистики. Не так уж и плохо выглядит Беларусь. Продолжительность жизни мужчин и женщин на пенсии у нас в среднем равняется четырнадцати с половиной лет. Это при том, что наши женщины в среднем живут 77,5 года, а мужчины – только 66,5.

А что будет после изменения возраста выхода на пенсию? Если до настоящего времени мужчины, находясь на пенсии, жили в среднем еще шесть с половиной лет, то, когда поднимут их пенсионную планку до 63 лет и при условии, что общая продолжительность жизни останется прежней, срок пребывания на заслуженном отдыхе может составить всего три с половиной года. А женщины? Они будут жить на пенсии девятнадцать с половиной лет (сейчас этот показатель – двадцать два с половиной года). Согласитесь, получается очень большая разница в цифрах, отражающих продолжительность жизни на пенсии мужчин и женщин.

Какой вывод из этого можно сделать? Государство должно задуматься, почему по продолжительности жизни наши мужчины так сильно уступают женщинам. Будь моя воля, я бы разработал специальную программу по «сохранению мужчин».

Степан ЛУКАШУК.

ЗАКУЛІССЕ

Калі зоркі сыходзяцца…

Трохразовая алімпійская чэмпіёнка Дар'я Домрачава нарадзіць дзіця ад васьміразовага алімпійскага чэмпіёна Оле-Эйнара Б'ёрндалена.

Пра рамантычныя адносіны сусветна вядомых біятланістаў чуткі хадзілі ўжо даўно, раз-пораз яны пацвярджаліся фотаздымкамі пары ў прэсе. Самі спартсмены да апошняга часу на гэтую тэму не распаўсюджваліся. Але днямі 42-гадовы нарвежац склікаў адмысловую прэс-канферэнцыю, на якой заявіў: «*У мяне блізкія адносіны з Дар'яй, якія працягваюць развівацца. Мы пара і ў кастрычніку чакаем нараджэння дзіцяці*».

"30 гадоў – выдатны ўзрост для нараджэння дзіцяці, – напісала на сваім асабістым сайце і **Дар'я Домрачава.** – *Восенню я стану мамай… У сувязі з гэтым хачу крыху супакоіць сваіх спартыўных заўзятараў. Я працягваю ўмераныя трэніроўкі пад наглядам спецыялістаў і буду вельмі старацца вярнуцца да гонак у студзені. Я вельмі прашу ўсіх з павагай паставіцца да дадзенай навіны, не спекулюючы на гэтай тэме і не спрабуючы атрымаць дадатковыя каментары. Гэта вельмі важны для мяне перыяд, і шчыра спадзяюся на ваша разуменне".*

Ларыса Мініна, маці трохразовай алімпійскай чэмпіёнкі, таксама адмовілася з гэтай нагоды што-небудзь сказаць: *"Прабачце, аднак у кожнага чалавека ёсць сваё прыватнае жыццё, таму таксама – ніякіх каментарыяў".*

Тым часам для многіх адкрытым застаецца пытанне: ці ажаніліся Домрачава і Б'ёрндален? Нарвежац ужо быў у шлюбе з італьянкай **Наталі Сантэр**, але пара разышлася, а дзяцей у іх не было.

– Пра вяселле пакуль не чутно, але, магчыма, Даша і Оле-Эйнар без залішняга шуму ўжо і распісаліся, – паведаміла "Народнай Волі" інфармаваная крыніца, набліжаная да сям'і біятланістаў. – Адно можна сказаць дакладна: не было з гэтай нагоды ніякіх урачыстасцяў.

– Некаторыя СМІ пішуць, што Б'ёрндален кіруе будоўляй дома Дар'і Домрачавай…

– Пры чым тут Б'ёрндален? У Дашы – мама архітэктар і брат Мікіта – архітэктар. Пад пільным кантролем Ларысы Аляксееўны і Мікіты там і ідзе будоўля. Яны там як прарабы – амаль штодзень.

– Бёрндален пакуль не прыехаў у Мінск?

– У бліжэйшы час збіраецца.

Тым часам сам кароль біятлона распавёў, якое грамадзянства будзе ў іх першынца: *"Да 18 гадоў будуць два грамадзянствы. А пасля прыйдзе час выбіраць яму альбо ёй . Тады і паглядзім".*

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ГРОШЫ

Ці намацаў рубель дно?

Далейшы курс беларускага рубля да долара будзе залежаць ад сусветных коштаў на нафту.

У апошнія дні курс беларускага рубля стабілізаваўся ў адносінах да амерыканскай валюты. Але што будзе далей?

"Прынцыпова на нашым валютным рынку нічога не змяняецца, – кажа старшы аналітык кампаніі "Альпары" **Вадзім Іосуб**. – *Беларускі рубель па-ранейшаму знаходзіцца ў прамой залежнасці ад курса расійскага рубля, які ў сваю чаргу залежыць ад цаны на нафту. Калі абясцэньвалася нафта, то ў Беларусі даражэў долар. Растуць кошты на "чорнае золата" – рубель умацоўваецца. Таму, каб рабіць прагнозы па валютным курсе, трэба назіраць за дынамікай змянення коштаў на нафту".*

Паводле слоў аналітыка, у бліжэйшы час цана на нафту можа захавацца на сённяшнім узроўні – у раёне 40 долараў за барэль.

"Сур'ёзныя змены на нафтавым рынку могуць адбыцца пасля сустрэчы ў Дохе кіраўнікоў краін – вытворцаў нафты, якая адбудзецца 17 красавіка, – адзначае эксперт. – *Да гэтага вялікіх ваганняў, думаю, не будзе. А значыцца, і курс беларускага рубля да долара захаваецца прыкладна такім жа, як і сёння".*

Алесь СІВЫ.

ПАМЯЦЬ

Амерыканская старонка ў гісторыі Курапатаў

Біл Клінтан падчас наведвання Курапатаў 15 студзеня 1994 года.

Як паведамляла "Народная Воля", з 24 па 29 сакавіка ў Мінску ў офісе аддзела інфармацыі, адукацыі і культуры Амбасады ЗША ў Беларусі (вул.Мяснікова, 70) дэманстравалася дакументальна-мастацкая выстава "Праўда пра Курапаты. Факты, дакументы, сведчанні".

Экспазіцыю падрыхтавалі сябры грамадзянскай ініцыятывы "Эксперты ў абарону Курапатаў" і творцы суполкі "Пагоня" Беларускага саюза мастакоў пры падтрымцы шэрагу структур грамадзянскай супольнасці. Упершыню яна дэманстравалася ў сталічным Палацы мастацтва з 14 па 17 лістапада 2015 года. І атрымала вялікі розгалас у грамадстве.

*На адкрыцці экспазіцыі прысутнічаў **Часовы Паверены ў Справах ЗША ў Беларусі Скот Роланд,** які і запрасіў выставу разам з яе стваральнікамі ў адзін з офісаў амерыканскай амбасады. 24 сакавіка ў адкрыцці экспазіцыі ўдзельнічалі амерыканскія і еўрапейскія дыпламаты, вядомыя дзеячы беларускай навукі і культуры, журналісты.*

У сваім выступленні на адкрыцці выставы Скот Роланд падзякаваў арганізатарам экспазіцыі за тую ўвагу, якая надаецца тэме сталінскіх рэпрэсій, важнай для беларусаў і ўсяго свету. Дыпламат выказаў даніну павагі ахвярам сталінскіх чыстак, для каго гэтая тэма вельмі балючая, таму што іхныя родныя былі забіты так бессаромна і неапраўдана.

Ён расказаў, што не раз з калегамі, афіцыйнымі асобамі з ЗША і сям'ёю наведваўся ў Курапаты, каб дапамагчы ім зразумець жудасную трагедыю, якую Беларусь перажыла падчас сталінскіх рэпрэсій 1930–1940-х гадоў.

Сваю ідэю паказаць выставу ў амбасадзе ЗША спадар Скот Роланд матываваў тым, што быў глыбока ўражаны экспазіцыяй і спробамі беларускіх мастакоў адлюстраваць гэтую балючую тэму. Ідэя запрасіць выставу нарадзілася і пасля таго, як дыпламат даведаўся, што экспазіцыя ў Палацы мастацтва будзе дэманстравацца ўсяго толькі тры дні.

"Праз выставу і яе сённяшняе адкрыццё мы нагадваем людзям, асабліва моладзі, пра трагедыю, што мела месца ў Курапатах. І спадзяёмся пераканаць іх рабіць усё магчымае, каб такая трагедыя больш не паўтарылася", – сказаў спадар Скот Роланд.

Выстава пра Курапаты – сімвал пакутніцтва беларусаў, нашага змагання за волю і незалежнасць Бацькаўшчыны. Вось толькі некаторыя фрагменты яе экспазіцыі.

…А ноччу ён выпаўз з-пад трупаў

Пчаляра з вёскі Скібічы Драгічынскага раёна на Берасцейшчыне ***Сільвестра Мацкевіча***, які нарадзіўся 18 верасня 1909 года, расстрэльвалі ў Курапатах, але не забілі.

Гэтую гісторыю з цудоўным выратаваннем свайго дзеда распавёў ***старшыня рабочай групы Асамблеі няўрадавых дэмакратычных арганізацый Беларусі Сяргей Мацкевіч*** падчас падрыхтоўкі выставы. Напрыканцы 1940-га – на пачатку 1941 года Сільвестр Мацкевіч, працавіты і заможны селянін, трапіў у Драгічынскую турму, пры гэтым згубіўшы сваю вялікую і дагледжаную гаспадарку. Праз некаторы час спадар Сільвестр быў вызвалены, аднак, паколькі не згадзіўся супрацоўнічаць з савецкімі спецслужбамі, зноў апынуўся за кратамі, а потым быў этапіраваны ў Мінск.

У першыя дні вайны разам з іншымі шматлікімі "ворагамі народа" арыштаванага Сільвестра Мацкевіча прывезлі ў Курапаты і загадалі распрануцца нібыта для правядзення надгляду. Затым уключылі фары і пачалі расстрэльваць з кулямёта знявольных, пастаўленых каля ямы ў два шэрагі. Сільвестр Мацкевіч стаяў у другім шэрагу і, як толькі пачалася страляніна, зваліўся ў яму разам з іншымі людзьмі. А паколькі ні адна куля яго не зачапіла, сціснуўшы зубы, маўчаў, калі каты каванымі сапагамі білі яго па жывых і галаве – правяралі, ці жывы. Маўчаў, бо разумеў: войкнеш – даб'юць. А ноччу выпаўз з-пад трупаў і разам з яшчэ адным ацалелым вязнем, якога зваў палякам, рушыў да бліжэйшай вёскі. Там даведаўся, што жудаснае месца расстрэлу ў народзе завуць Брод (Курапаты), атрымаў дапамогу вопраткай і абуткам, адтуль рушыў на захад да сваёй вёскі.

Улетку 1944 года зразумеў, што на гэты раз саветы яго ўжо дакладна заб'юць. Вось чаму вырашыў не выпрабоўваць лёс і рушыў на Захад. З Нямеччыны дадому так і не вярнуўся, а атабарыўся ў ЗША, дзе і пражыў у Чыкага. Там займаўся сваім любым пчалярствам, дапамагаў будаваць украінскую ўніяцкую царкву і актыўна ўдзельнічаў у грамадскім жыцці дыяспары аж да самага сыходу ў лепшы свет 9 ліпеня 1986 года…

Зараз сваякі Сільвестра Міцкевіча збіраюць матэрыялы пра яго пакутніцкі лёс, каб узнавіць старонкі жыцця і вобраз гэтага беларуса – грамадзяніна ЗША.

Біл Клінтан ва ўрочышчы, дзе расстрэльвалі людзей

На выставе дэманструецца рэпрадукцыя фота невядомага аўтара з архіва археолага Міколы Крывальцэвіча пра гістарычную сустрэчу ў Курапатах 15 снежня 1994 года беларускіх навукоўцаў з 42-м прэзідэнтам ЗША *Білам Клінтанам.*

У той знамянальны для беларусаў дзень кіраўнік ЗША знаходзіўся ў нашай краіне з афіцыйным візітам троху больш за шэсць гадзін, але паспеў шмат што зрабіць. ***Ён правёў перамовы са старшынёй беларускага парламента Станіславам Шушкевічам і кіраўніком урада Вячаславам Кебічам,*** падпісаў дамову аб узаемнай абароне інвестыцый, запэўніў пра неабходную дапамогу з амерыканскага боку пры ўмове дэмакратычнага рэфармавання краіны, ухваліў бяз'ядзерны статус маладой незалежнай дзяржавы, усклаў кветкі да мемарыяла ахвярам Другой сусветнай вайны на плошчы Перамогі, дзе яго цёпла віталі ветэраны і моладзь, сустрэўся з маладымі навукоўцамі ў прэзідыуме Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, а таксама наведаў Курапаты.

Ва ўрочышчы прэзідэнта Амерыкі чакалі беларускія хлопчыкі і дзяўчынкі, якія павіталі высокага госця кветкамі і спевамі, а таксама айчынныя навукоўцы – ***першаадкрывальнік Курапатаў Зянон Пазьняк і ягоныя калегі з акадэмічнага Інстытута гісторыі Валянцін Голубеў, Алег Іоў, Мікола Крывальцэвіч і Георгій Штыхаў.***

Біл Клінтан падарыў гаспадарам мемарыяльную лаўку з граніту, на якой напісана: "Ад народа ЗША народу Беларусі дзеля памяці".

Як з'явіўся "Габрэйскі камень"

29 кастрычніка 2004 года ў Курапатах быў усталяваны ***"Габрэйскі камень" – першы экуменічны памятны знак на Беларусі.*** Зроблены ў адпаведнасці з традыцыямі іўдаізму, ён глядзіць на Іерусалім. На камені па-беларуску і на ідыш высечана: "Нашым адзінаверцам – іўдзеям, братам па Кнізе – хрысціянам і мусульманам – ахвярам сталінізму ад беларускіх габрэяў".

На знаку – выявы іўдзейскіх сімвалаў – магендовіда і меноры, што цягам 4000 гадоў вядуць габрэйскі народ да мары пра справядлівае жыццё паміж людзьмі розных веравызнанняў і нацыянальнасцяў. Мемарыял зроблены з часткі пастамента помніка Сталіну, які восем гадоў узвышаўся на Цэнтральнай (зараз – Кастрычніцкай) плошчы Мінска, пакуль не быў дэмантаваны за адну ноч.

Вось такая адбылася павучальная гісторыя, калі фрагмент манумента тырану стаў помнікам ягоным ахвярам. Дарэчы, знак экуменічны не толькі па сваёй сутнасці, але і па этнічным і канфесійным складзе ягоных творцаў. Сярод іх, дарэчы, ёсць не толькі габрэі, але рускія і беларусы, у тым ліку ***вядомы скульптар Алесь Шатэрнік***, які дапамог знайсці неабходны камень, а таксама ***таленавіты рэстаўратар, знаўца мовы ідыш і стваральнік ідыш-беларускага слоўніка Алесь Астравух.***

А калі паўстала праблема выратаваць "Габрэйскага каменя" і яго ўзвядзення ў Курапатах, беларускую грамадскасць падтрымалі амерыканскія сябры. Менавіта дзякуючы ***Франкліну Шварцу і ягонай жонцы Галіне*** з Міжнароднага грамадскага аб'яднання "Валюнтас" паўстаў ва ўрочышчы "Габрэйскі камень". Дарэчы, Шварцы шмат у чым дапамагаюць народу нашай краіны. Гаворка ідзе пра падтрымку хворых беларускіх дзетак, пра ўшанаванне памяці ахвяр Халакоста і добраўпарадкаванне ў Беларусі закінутых габрэйскіх могілак пры чынным удзеле студэнтаў амерыканскіх універсітэтаў.

Каб не паўтарыліся страшэнныя злачынствы

На жаль, у Курапатах невядомыя не аднойчы ўчынялі акты вандалізму, сярод якіх апаганьванне свастыкай і сатанінскімі надпісамі "Лавы Клінтана" і "Габрэйскага каменя", а таксама іх неаднаразовае пашкоджанне. Па гэтых і іншых фактах варварства ў народным мемарыяле неаднаразова ўзбуджаліся ***крымінальныя справы, аднак ніхто па іх так і не быў пакараны.***

Але беларусы аднаўляюць пашкоджаныя помнікі ў сваім народным мемарыяле. Так, 15 студзеня 2002 года ў Курапатах адбылося адкрыццё адрэстаўраванай "Лавы Клінтана".

Падчас гэтай цырымоніі ***амбасадар ЗША ў Беларусі Майкл Козак*** падкрэсліў, што менавіта ў такіх месцах, як Курапаты, знаходзіцца адказ на пытанне, чаму ЗША так пільна цікавяцца формамі кіраўніцтва ў іншых краінах. Амбасадар звярнуў увагу на тое, што ў Курапатах было забіта шмат людзей, якія сталіся ахвярамі тагачаснай улады, і шмат хто з тых забітых працаваў на тую ўладу. Паводле ягоных слоў, дэмакратычныя сістэмы, скіраваныя на адкрытасць і празрыстасць, з'яўляюцца лепшай перасцярогай ад гэтых страшэнных злачынстваў. ***І, наадварот, без гарантый адкрытасці і празрыстасці найбольш цынічныя ды жорсткія людзі атрымліваюць і ўтрымліваюць уладу, прымушаючы іншых сціснуць свае галасы ад страху стацца наступнай ахвярай, заявіў Майкл Козак.***

Дэманстрацыя выставы ў адным з офісаў амбасады ЗША рэалізуе адзін з важнейшых накірункаў у дзейнасці нашай грамадзянскай ініцыятывы – распаўсюджванне ведаў пра нацыянальны некропаль. Гэты накірунак мы падоўжым і падчас вандровак "Праўды пра Курапаты" па краіне.

Марат ГАРАВЫ,
сябра грамадзянскай ініцыятывы "Эксперты ў абарону Курапатаў".

СУД ДЫ СПРАВА

Шумчанку далі штраф за «работу» і «свабоду»

"Прэм'ер-міністр кажа, што ў гэтым годзе трэба стварыць 50 тысяч працоўных месцаў, а мне штраф выпісваюць за тое, штоя змагаюся за гэтыя самыя месцы", – абураецца старшыня РГА "Перспектыва".

Днямі кіраўніка "Перспектывы" **Анатоля Шумчанку** суд аштрафаваў на 3 мільёны 150 тысяч рублёў за ўдзел у акцыі прадпрымальнікаў, якая адбылася 14 сакавіка ля будынка Міністэрства па падатках і зборах.

"У мяне не было ілюзій адносна канчатковага рашэння суда, таму я нават адмовіўся там выступаць, – распавёў Шумчанка "Народнай Волі". – *Раней на "суткі" адпраўлялі, цяпер штрафуюць – канвеер працуе па-ранейшаму. На працэсе два супрацоўнікі міліцыі, якія выступалі сведкамі, заявілі, што я крычаў на акцыі "Работу!" і "Свабоду!". І што з гэтага? Прэм'ер-міністр Кабякоў днямі заявіў, што ў краіне ў 2016 годзе трэба стварыць 50 тысяч працоўных месцаў. Дык я што, супраць гэтага? Якраз за захаванне працоўных месцаў мы і змагаемся. А за гэта – штраф. Абсурд нейкі…"*

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

НЕСТАНДАРТ

Бывший десантник выращивает африканского сома

Сергей Хвойницкий живет в агрогородке Миловиды Барановичского района. Больше 20 лет он отдал службе в десантных войсках, а сейчас военный пенсионер – хозяин крестьянско-фермерского хозяйства «Мудрый пескарь».

– Идея заняться фермерством возникла несколько лет назад, – *рассказал Сергей Федорович в интервью местной газете «Наш край».* – Поначалу хотел открыть страусиную ферму, но этот бизнес требовал немалых капиталовложений. А тут как-то на глаза попалась информация о выращивании рыбы в помещениях, а не в водоемах. Сам я иногда люблю посидеть на бережке водоема с удочкой, а тут рыба – и в помещении! Для меня это было так ново, что я просто загорелся этой идеей.

Я объездил Россию, Украину, увидел, как там выращивают форель, осетров, африканского сома, и решил реализовать подобное сам. Выбрал именно африканского сома, потому что товарного веса в 1–1,5 кг он достигает за полгода жизни, тогда как форели на это требуется около года, а осетру – более двух лет. По вкусовым качествам эта рыба не хуже, чем семга и форель, а по стоимости может быть даже дешевле, чем обычный карп. К тому же это уникальная порода рыбы: она практически не имеет костей, способна выжить без воды, что имеет большое значение при транспортировке.

Африканский сом относится к двоякодышащим рыбам, то есть у него кроме обычных жабр есть еще и легкие, благодаря которым он дышит кислородом. Взрослые особи даже в течение двух суток могут находиться без воды, а в ее поисках передвигаются «пешком» на расстояние до 2 километров.

По питательности мяса «африканец» превосходит речную рыбу многих видов, а по аминокислотному составу приближается к морской, поэтому употребление его в пищу хорошо способствует очищению сосудов, укрепляет суставы и улучшает память.

И хотя белорусский потребитель пока не очень хорошо знаком с этой экзотической рыбкой, Сергей Хвойницкий уверен, что она будет оценена по достоинству. В продажу африканский сом, выращенный в Барановичском районе, может поступить этим летом.

КОНФЛИКТНАЯ ЗОНА

Кто как вооружен?

Хотя боевые действия в Нагорном Карабахе приутихли, говорить о будущем мире не приходится. Претензии сторон не исчезли, а значит, и война может вспыхнуть по-новому в любой день. Тем более что и у Азербайджана, и у Нагорного Карабаха, и у Армении есть чем сражаться.

Виды вооружений	Азербайджан	Нагорный Карабах	Армения
Танки	339	177	110
БМП	111	250	104
Самолеты	44	2	15
Вертолеты	66	8	31
Артиллерия	458	322	104

АФІЦЫЙНА

Васіль Мацюшэўскі адкажа за еўрапейскі форум

*Першы намеснік прэм'ер-міністра **Васіль Мацюшэўскі** будзе кіраваць падрыхтоўкай і правядзеннем Беларуска-еўрапейскага інвестфоруму, які плануецца правесці ў Вене 24 мая.*

У склад групы ўвайшлі прадстаўнікі міністэрстваў фінансаў, замежных спраў, эканомікі, Беларускай гандлёва-прамысловай палаты, Нацыянальнага агенцтва інвестыцый і прыватызацыі, Нацыянальнага цэнтра маркетынгу і кан'юнктуры цэн.

Дарэчы, і не дзіўна, што адказваць за такое мерапрыемства будзе менавіта экс-кіраўнік «БПС-Сбербанка» Мацюшэўскі. У прэсе не раз адзначалі, што Васіль Станіслававіч нагадвае заходняга топ-менеджара. Да таго ж ён адзін з нямногіх беларускіх чыноўнікаў, які свабодна валодае англійскай мовай. Мацюшэўскі скончыў Лонданскую бізнес-школу, якая ўваходзіць у тройку лепшых бізнес-школ у свеце. Таму ў Вене за яго дакладна не будзе сорамна.

Даша ПАЎЛОЎСКАЯ.

НЕСТАНДАРТ

«Формула-1» на трактары «Беларус»

У Расіі ўжо 14 гадоў праходзяць унікальныя трактарныя гонкі. Прычым выключна на прадукцыі Мінскага трактарнага завода.

Дыстанцыя ў 11 кіламетраў з нечаканымі трамплінамі, крутымі паваротамі і рызыкоўнымі ўчасткамі, дзе можна завязнуць у брудзе. Гарачыня пад сонцам звыш 30 градусаў, а ў кабіне – амаль 50 градусаў па Цэльсію. Гледачы, якіх збіраецца каля 35 тысяч. Гэта рэаліі спаборніцтва, якое называюць рускай "Формулай-1". Насамрэч гэта "Бізон трэк-шоу", якое праходзіць у Растоўскай вобласці.

"Бізон трэк-шоу" праводзіць агратэхналагічны холдынг "Бізон". З 1994 года ён пастаўляе расійскую і замежную сельскагаспадарчую тэхніку ў Растоўскую і Валгаградскую вобласці, Краснадарскі і Стаўрапольскі краі Расіі. Сярод яго партнёраў – больш за 100 машынабудаўнічых заводаў. "Бізон" купляе трактары ў айчыннага МТЗ.

Паводле тэхнічнага рэгламента ў гонках можа браць удзел толькі беларуская тэхніка: трактары МТЗ-80 і МТЗ-82, а таксама "Беларус-826", 892, 920, 952 і іх мадыфікацыі. Як расказалі "Народнай Волі" супрацоўнікі "Бізона", на спаборніцтвах тэхніка развівае хуткасць да 100 кіламетраў у гадзіну. Няўжо на Трактарным заводзе адбылася тэхналагічная рэвалюцыя? Як высветлілася, правілы не прадугледжваюць ніякіх тэхнічных абмежаванняў. Таму штогод удзельнікі прыдумляюць чарговыя ноу-хау. Напрыклад, некалькі гадоў таму асобныя гоншчыкі мадэрнізавалі каробкі перадач і нават дадавалі ў бак у пэўнай прапорцыі авіяцыйную газу.

Праўда, усе гэтыя гады "Бізон трэк-шоу" праходзіць без удзелу нашых суайчыннікаў. «*Трактарыстаў з Беларусі мы запрашаем штогод, але, на жаль, так ніхто і не даехаў*», – расказалі "Народнай Волі" ў кампаніі "Бізон". Расіяне звярнуліся з прапановай у Адміністрацыю прэзідэнта, адкуль ліст, хутчэй за ўсё, "спусцілі" ў Міністэрства прамысловасці. Бо адказ прыйшоў за подпісам **Аляксандра Агароднікава**, намесніка міністра прамысловасці. Ён заявіў, што МТЗ не будзе ўдзельнічаць у гонках, паколькі там прысутнічаюць элементы экстрэмальнага кіравання, якія не прадугледжаны патрабаваннямі бяспекі пры эксплуатацыі трактара. У "Бізоне" такім адказам былі расчараваны. *"На нашу думку, спаборніцтва на 100% працуе на прасоўванне трактароў "Беларус", паказвае іх трываласць, здольнасць працаваць у самых цяжкіх, нават экстрэмальных умовах"*, – упэўнены супрацоўнікі холдынга.

Сёлета чарговыя спаборніцтвы пройдуць 5 чэрвеня. Дарэчы, агульны прызавы фонд складае больш за 6 мільёнаў расійскіх рублёў (каля 87,5 тысячы долараў). Пераможцы, якія зоймуць першыя тры месцы, атрымаюць у падарунак трактары "Беларус" розных мадэляў.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.
Фота http://bizonagro.ru

ЧУЛІ?

Каля 800 беларусаў пераадолелі 100-гадовы ўзрост

682 жанчыны і 124 мужчыны жывуць сто і больш гадоў. Большасць з беларускіх доўгажыхароў жывуць у Віцебскай вобласці.

Пра гэта паведаміла намеснік старшыні Нацыянальнага статыстычнага камітэта **Жанна Васілеўская.**

Сярэдні ўзрост жыхароў Беларусі сёння складае 40,1 года (37,3 года – у мужчын, 42,5 года – у жанчын). З пачатку 2011 года сярэдні ўзрост беларусаў вырас на паўгода.

СЛОВА МУДРАЦОЎ

«Памерла мова ў вуснах народа – памёр і народ».

Дз.УШЫНСКІ.

РАКУРС

Па дапамогу да Еўрасаюза

Актывісты незарэгістраванай арганізацыі "Рух 328" заклікаюць Еўрапейскі Саюз дапамагчы тым, каго ў Беларусі прыцягваюць да адказнасці за распаўсюджванне наркотыкаў.

Старшыня арганізацыі Ларыса Жыгар звярнулася з афіцыйным лістом у прадстаўніцтва Еўрасаюза ў Беларусі. У ім актывістка распавядае пра гвалт над асобамі, якія праходзяць па 328-м артыкуле (незаконны абарот наркатычных сродкаў).

– *Страшна робіцца ад таго, што ніхто з улад, зусім ніхто ў нашай дзяржаве не звяртае ўвагі на праблему нярэдка несправядлівых прысудаў, наогул праблему, звязаную з наркотыкамі,* – сказала Ларыса Жыгар.

Як паведамляла раней «Народная Воля», «Рух 328» быў створаны ў мінулым годзе ў Гродне. Гэта аб'яднанне жанчын, сыны якіх адбываюць пакаранне па 328-м артыкуле. Актывісты арганізацыі спрабуюць звярнуць увагу ўлад на празмерна жорсткія прысуды і парушэнні, якія адбываюцца падчас следчых дзеянняў.

Раман ВАСЮКОВІЧ.

РАЗБОР ПОЛЕТОВ

Александр ЯРОШУК:

«Социальные взрывы организуют не бедные и нищие, а люди с достатком»

Почему демократическим силам не стоит участвовать в предстоящей парламентской кампании? Когда в оппозиции появятся новые лидеры? Стоит ли жалеть белорусских бизнесменов, оказавшихся на нарах? Какие сегодня настроения среди рабочих и директорского корпуса? Эти и многие другие актуальные вопросы мы обсудили с бывшим чиновником, а ныне председателем Белорусского конгресса демократических профсоюзов Александром Ярошуком. Кстати, уже сегодня он мог бы получать пенсию госслужащего, но...

Игра в бизнес

– Сегодня одна из самых обсуждаемых тем – аресты известных бизнесменов, в свое время приближенных к Лукашенко. По вашему мнению, почему это происходит?

– Причины, на мой взгляд, лежат на поверхности, носят исключительно субъективный характер и связаны со специфическими особенностями личности несменяемого белорусского президента. И, конечно, с человеческой недалекостью и наивностью тех бизнесменов, кто в свое время неосмотрительно решился стать «особой, приближенной к императору». Многие из них уже сполна поплатились за приобретение своего особого статуса. Другим, наивно полагающим, что их-то как раз пронесет, еще предстоит исполнить роль жертвенных агнят...

– Вы очень жестко критикуете белорусский бизнес: *«В Беларуси нет национального бизнеса как субъекта экономической политики. Есть группа людей, занятых в этой сфере, которые за 20 лет мимикрировали и приспособились...»*

– Прежде всего я критикую правящий режим – за то, что он не дал возможности по-настоящему встать на ноги и развиться национальному бизнесу. Сегодня белорусская экономика в тяжелом кризисе, и нет иного пути выхода из него кроме как через либерализацию, проведение структурных реформ, в том числе осуществление приватизации. Кто ее будет проводить в стране в отсутствие национального бизнеса? К нам придет российский, турецкий, арабский и еще Бог знает какой бизнес? Я считаю это преступлением власти перед белорусским народом и будущим страны.

Но отсюда вытекает и вина отечественного бизнеса. Он так и не заявил о себе как о субъекте экономической политики и не обозначил своей гражданской позиции. Понимая, что при проводимой властью политике не будет будущего ни у национального бизнеса, ни у страны. А ведь это одна из самых пассионарных, активных и влиятельных групп элиты, которая могла бы стать серьезным фактором давления на власть с целью понуждения ее к экономическим и политическим переменам. Вместо этого бизнес выбрал роль сервильного придатка власти, или, попросту говоря, предпочел место у государственного корыта.

– Молодой бизнесмен Антон Ярошук, который входит в топ самых успешных молодых бизнесменов, случайно не ваш сын?

– Я, конечно, не последний в стране мастер по производству сыновей (у меня их трое), но к появлению на свет Антона ни рук, ни каких-то других частей тела не приложил. Но тем не менее рад за его успехи хотя бы потому, что Ярошук – не самая плохо звучащая в нашей стране фамилия.

– Ваши сыновья как зарабатывают себе на жизнь?

– Не бизнесом, и причины, думаю, понятны. Я и сам не бизнесмен, и двое из троих сыновей тоже настоящего таланта бизнесменов не имеют. А третий им не обделен, но еще 10 лет назад он был вынужден уехать из страны, живет с семьей в Нью-Йорке, не бедствует.

Куда смотрят профсоюзы?

– Александр Ильич, вы сами говорите, что в стране острый социально-экономический кризис. Чем вы можете объяснить, почему, несмотря на сложную ситуацию, совершенно не слышно голоса профсоюзных лидеров?

– Только тем, что ситуация для подачи этого голоса не созрела. Бессмысленно делать заявления, когда они не вытекают из ситуации.

– На днях на вашем сайте читала заметку о том, что Свободный профсоюз металлистов провел на столичной площади Бангалор пикет против обнищания трудящихся и пенсионеров. Пришло около *30 человек.* Профсоюзный лидер Александр Бухвостов комментирует: *«У народа появился спрос на протест».* Вам не смешно?

– Это как раз к теме, что ситуация еще не созрела. Когда с руководителями независимых профсоюзов мы обсуждаем стратегию и тактику действий в условиях острого социально-экономического кризиса, неизменно приходим к выводу, что организовать и провести сегодня многочисленные акции протеста рабочих невозможно, а малочисленные – нет смысла, и мы их пока не планируем. Александр Бухвостов совместно с коллегами из Свободного профсоюза металлистов решил провести малочисленный пикет против обнищания трудящихся и пенсионеров. Я бы его не проводил, но это их решение, и, даже не поддерживая, не считаю правильным его осуждать.

– Правда, что независимые профсоюзы намерены какой-то акцией в апреле отметить 25-ю годовщину выступлений рабочих в Минске?

– По этой же причине вопрос о проведении акции в ознаменование 25-летия выступлений рабочих Минска остается открытым. На мой взгляд, незачем вызывать преждевременные роды, тем более в ситуации, когда не известно, беременна ли Беларусь переменами. Пока получаемые нами от трудящихся сигналы не позволяют утвердительно ответить на этот вопрос.

Но что мы точно планируем и проведем, так это собрание тех, кто четверть века назад вывел людей на улицы и площади Минска. Может быть, не совсем ожидаемо для себя и уж точно совершенно неожиданно для тогдашней власти. Она могла ожидать подобное в любом другом месте Советского Союза, но никак не в тихой, спокойной, нереволюционной, как казалось, Беларуси. Но таковы мы, таковы белорусы, и я не спешил бы, подобно некоторым, ставить крест на способности нации освободиться от внутренней оккупации и осуществить в стране долгожданные перемены.

– Вы говорите, что сейчас ситуация хуже, чем в 1991 году. А почему тогда рабочие публично не выказывают свое недовольство социально-экономической ситуацией?

– Нынешняя власть значительно более жесткая. 25 лет назад у людей уже не было страха, и я сам это видел, приходя в начале апреля 1991 года ежедневно на площадь Ленина. Кстати, формально оставаясь тогда по ту сторону баррикад – я был заведующим отделом аграрной политики ЦК КПБ. Сейчас у рабочих присутствует реальный страх, работает система срочных трудовых контрактов, другие декреты и указы, сделавшие рабочего человека беззащитным перед монстром репрессивной машины государства. Все это удерживает от каких-либо активных действий, но хочу подчеркнуть – пока.

– Сегодня у многих упали доходы. Руководители некоторых коммерческих структур платят своим сотрудникам минимум. Госпредприятия работают неполную неделю, где-то отказываются от обеда, сокращают рабочий день. Как жить в таких условиях?

– Преимущество жесткой авторитарной власти и командно-административной системы управления в том и заключается, что она весьма длительное время способна контролировать ситуацию и не доводить до взрыва. Да, на многих предприятиях платят минимум, работают по три-четыре дня в неделю, существенно упал размер зарплат, но она все же выплачивается, притом регулярно. Часто, особенно на стратегических предприятиях, платят зарплату только за то, что ты приходишь на работу. Как сказал мне один рабочий МАЗа, за два последних года у него стали болеть бока и образовались пролежни от бесконечного лежания на работе, но его 700 долларов ему платили ежемесячно. Другое дело, что такая практика добром не кончится. Но это уж выбор тех, кто стоит у руля государства.

– Вы наверняка бываете на предприятиях, общаетесь с людьми. Какие сейчас настроения среди рабочих и директорского корпуса?

– В апреле 1991 года я, переполненный эмоциями от встречи с рабочими, возвращался с площади, шел к первому секретарю ЦК КПБ Анатолию Малофееву и говорил, что надо коренным образом менять всю партийную и государственную политику, поскольку трудовой народ нас не понимает и отвергает. Общаясь сегодня с рабочими, руководителями предприятий, я мог бы сказать то же самое Александру Лукашенко. И добавил бы, что сегодня они высказываются в адрес действующей власти куда более зло и остро, чем 25 лет назад, – бумерангом возвращается многолетнее унижение и оскорбление человеческого достоинства рабочих и руководителей, их бесправие, чего не было на закате Союза.

Поскольку и тогдашняя, и нынешняя власть не способна что-либо менять, то возьму на себя смелость сказать: как в апреле 1991 года людей вывели на улицы не Быков, не Антончик, не Соболь, не Позьняк, так и сегодня их выведут не Ярошук, не Бухвостов, не Федынич, не Статкевич. Как и четверть века назад, так и сейчас их выведет на улицу своей бездарной политикой и неспособностью эффективно управлять власть. И никак иначе. Можно не сомневаться, что появятся при этом новые яркие лидеры, способные повести за собой рабочих.

– Ваш, так сказать, коллега по профсоюзной линии председатель Федерации профсоюзов Беларуси Михаил Орда недавно получил орден Почета. Вы заметили какие-то особые успехи Орды в должности профсоюзного босса?

– В «Фейсбуке» по этому поводу я написал так: если Орду за полтора года пребывания на посту председателя ФПБ наградили орденом Почета, то меня с моим многолетним стажем профсоюзного деятеля ожидает, вероятно, звание Героя Беларуси. Но если серьезно, то ничего лучшего для дискредитации руководства ФПБ, а заодно – и себя, не мог придумать Лукашенко в разгар острого социально-экономического кризиса. Спасибо ему за это. Своими неадекватными действиями он и здесь внес вклад в формирование недовольства и социальной напряженности среди рабочих.

Ведь не секрет, что руководство ФПБ наградили за усердие в деле защиты власти от рабочих. А все должно быть наоборот – ФПБ должна защищать рабочих от власти, от государства, от бесчеловечной эксплуатации, которая обрекает их самих и их семьи на нищету, жалкое существование и бесправие. Но за это у нас не награждают, поэтому боюсь, что моим мечтам о Золотой Звезде Героя едва ли суждено сбыться.

Принципы важнее денег

– Люди старшего поколения, которые жили при Советском Союзе, про нынешнюю экономическую ситуацию говорят примерно так: «*У нас никогда не было особого достатка. Мы жили мечтой о минимуме*». И если некоторые с трудом представляют, как можно свести концы с концами на четыре миллиона рублей, то другие умудряются с этой суммы еще и откладывать что-то. Вам не кажется, что, пока у нас есть такие люди, социальный взрыв нам точно не грозит?

– Социальные взрывы организуют не бедные и нищие, а люди, привыкшие иметь определенный уровень достатка и его потерявшие. Белорусские трудящиеся в значительной степени соответствуют этому критерию. 20 лет проедания оставшегося советского экономического потенциала в совокупности с паразитированием на российских субсидиях, достигавших ежегодно 10 миллиардов долларов, сформировали сравнительно высокий уровень доходов белорусов. К сегодняшнему дню уже полностью доедено советское наследие и существенно урезана российская пайка, а взамен властью ничего не создано. Столь болезненное падение доходов людей, которое своего пика отнюдь не достигло, на фоне неадекватных действий власти вполне способно повлечь за собой любые последствия, в том числе и социальный взрыв.

– Вы сами сегодня ужимаетесь или доходы позволяют жить на широкую ногу?

– Где вы видели рабочего лидера, способного заявить, что в пору экономического кризиса он живет на широкую ногу, даже если он с этой широкой ноги и поднимается? Я не бедствую и не могу сказать, что мое положение столь же драматично, как и положение десятков тысяч соотечественников, не сводящих концы с концами. Но мне всегда претило стремление к роскошной жизни, мне противны любые барские привычки, и я могу спокойно рассуждать на эту тему, поскольку мои принципы и ценности, мой образ жизни известны достаточно большому числу людей в нашей стране.

– Сколько обычно тратите за один поход в магазин, если необходимо купить продукты на неделю?

– Обычно раз в неделю в «Евроопте» делаю закупку продуктов на неделю на сумму 600–700 тысяч.

– Прошу прощения за бестактный вопрос: а какая у вас пенсия?

– Моя пенсия как работающего пенсионера составляет 3 миллиона 18 тысяч рублей. Если я перестану работать и получать зарплату как председатель БКДП, то могу получать пенсию госслужащего, она примерно в два раза выше. Дойдет ли до этого, сказать не могу, от нынешнего государства мне не хочется что-либо иметь даже в том случае, если это мною заработано.

– Не так давно отставники высокого ранга Александр Радьков и Надежда Ермакова учили народ жить с умом: мол, прохудилось постельное белье – не стоит бежать в магазин, ведь из двух старых простыней можно легко сделать одну новую, можно перешить немодное платье и так далее. Вы прислушиваетесь к подобным советам? Есть в них что-то разумное?

– Вы можете представить, чтобы такие советы давали народу Михаил Чигирь, Станислав Богданкевич, покойный Василий Леонов, ушедшие из власти в том числе по причине морально-нравственной с ней несовместимости? Нет, конечно. А здесь перед нами классический пример нищеты – не физической, а духовной. К сожалению, нынешняя власть являет собой пример морально-нравственной ущербности, нищеты духа. А духовная нищета у властей предержащих неизбежно трансформируется в физическую нищету граждан, тех, кому выпало несчастье жить в стране с такими руководителями.

Пребывая у власти, они никогда не смогут сделать жизнь людей достойной и процветающей. Но неизбежно приведут народ к ценностям и стандартам пресловутых чарки и шкварки, перешивания прохудившихся простыней и обветшавших платьев. Однако хорошо, что представители власти эти заявления делают – становится сразу видно, какое убожество управляет страной.

– В конце января Совет министров принял очень важный документ – Государственную программу о социальной защите и содействии занятости населения на 2016–2020 годы. Вы с ним уже ознакомились, можете прокомментировать?

– Не ознакомился и не могу прокомментировать по той простой причине, что этот документ, не успев появиться, был тут же засекречен. Если это мудрость государственного управления, то что тогда можно назвать идиотизмом?

Теперь представьте такую картину. Приезжает на МАЗ премьер-министр Кобяков, рабочие с тревогой ему говорят: у нас идут массовые сокращения рабочих мест, что нам делать, где искать работу? Кобяков отвечает: ничего не скажу, это государственная тайна. Насколько я могу судить, программа и засекречена потому, что столь же пуста, как государственная казна, не содержит ничего, кроме общих призывов типа «усилить», «потребовать», «повысить» и взятых с потолка абстрактных цифр и заданий, вытекающих из сути обветшавших догм командно-административной системы управления.

– Многие эксперты прогнозируют, что ближайшие год-два будут нелегкими. У вас есть конкретный антикризисный план, который помог бы выровнять ситуацию?

– Прежде всего важно понимать, что речь идет не просто об экономическом, а о системном кризисе, который поразил все сферы жизни страны. А выход из системного кризиса не может быть простым и легким. Поэтому нас ожидают тяжелые не только ближайшие год или два, а гораздо более продолжительный период. Естественно, если к тому времени эта власть не уйдет. И не просто тяжелые, а тяжелейшие, если она останется.

А выход из системного кризиса требует коренной модернизации всей страны и включает в себя весь комплекс полномасштабных политических и экономических реформ. Нынешние архаичные политическая и экономическая система полностью выработала свой ресурс и заблокировала возможность всякого развития страны. Необходим немедленный слом монополизма, создание здоровой конкурентной среды как на политическом поле, так и в экономике. Должны сниматься многочисленные и абсурдные препятствия для развития бизнеса, в том числе малого и среднего, создаваться условия для привлечения инвестиций, создания новых рабочих мест, повышения доходов людей, их зарплат и пенсий.

Другими словами, надо делать все наоборот тому, что сегодня делает нынешний режим. И только тогда можно рассчитывать на изменение ситуации, появление света в конце тоннеля и рождение обновленной, современной, цивилизованной, европейской, конкурентоспособной Беларуси, способной смело шагать в будущее.

– Чиновники уже начали готовиться к парламентским выборам. На ваш взгляд, есть ли смысл в этой избирательной кампании участвовать оппозиции?

– Нужно делать то, что способствует переменам. Я с уважением отношусь к мнению тех, кто говорит, что надо участвовать в любых политических кампаниях, поскольку если ты отсутствуешь, то не влияешь на людей и на общественно-политические процессы в стране. Если бы у меня не было иного занятия, то, возможно, и я повторял бы эти мантры, поскольку с точки зрения политологии это, вероятно, выглядит правильно, но к переменам в Беларуси не имеет никакого отношения. Потому что созданную политическую систему невозможно видоизменить или улучшить изнутри, тем более путем выборов.

Перемены и смена власти в стране произойдут не на политическом поле – для меня это так же абсолютно понятно, как и бесспорно. Поэтому я не проявлял и не собираюсь проявлять какого-либо интереса к грядущим парламентским выборам, а стремлюсь находиться в тех местах и присутствовать в тех сценариях, которые могут реально привести к результату.

Марина КОКТЫШ.

ПРИНЦИПИАЛЬНО!

А попробуйте попасть на прием к узкопрофильным врачам...

У нас в Борисове, чтобы сделать в 4-й поликлинике биохимический анализ крови, нужно заплатить 104.000 рублей. УЗИ обходится дороже – 270.000 рублей. И некоторые другие процедуры платные. Хотя есть и бесплатные, но нужно стоять на очереди 2–3 месяца.

А попробуйте попасть на прием к узкопрофильным врачам – это проблема из проблем. Все это ведет к тому, что люди, как говорится, запускают свои болезни, сокращают жизнь. Особенно это касается пенсионеров.

Владимир СТЁПИН, ветеран труда.
г.Борисов.

ВИДИТ ОКО...

Не видно было Светланы Алексиевич

Накануне праздника 8 Марта собирали известных (и не очень) женщин страны. Их поздравляли-награждали высокопоставленные чиновники. Среди них не видно было только лауреата Нобелевской премии Светланы Александровны Алексиевич. Стыдно за власть!

Антонина СОРОКИНА.
Витебск.

ИЗ ПИСЬМА

В отставку, а за фальсификации – под суд!

Я вот думаю: как подойти к очередным выборам, чтобы после их завершения не возникало вопросов по принципиальным позициям? Решать эту проблему, видимо, нужно теперь, не откладывая на последний момент. На мой взгляд, всему составу Центральной избирательной комиссии необходимо подать в отставку. [illegible] на это так закрывают глаза госпожа Ермошина и ее соратники.

Нужно внести в уголовное законодательство дополнение – за фальсификацию результатов выборов, препятствия на пути волеизъявления граждан установить тюремный срок от 7 до 10 лет. Может, тогда, прежде чем подписывать фальшивые протоколы, задумаются те, кто председатели избирательных комиссий.

Анатолий АКСЮТИН, житель Гомеля.

ЕСТЬ ПРИМЕР!

Когда в Литве наступил кризис...

Помнится, когда в Литве наступил финансовый кризис, президент Даля Грибаускайте (*на фото*) без лишних слов урезала свою зарплату чуть ли не на 50 процентов, члены правительства и другие чиновники – на 30 процентов.

Вот так надо поступить и нашим властям предержащим. Вдобавок следует сократить непомерно разросшиеся штаты почти всех ведомств. В XXI веке [illegible], есть ленивые и нерадивые, и всякого рода идеологи – слабое для них лекарство. Я знаю, что последних вообще не должно быть в штатах госструктур. Для напоминания о долге в армии есть командиры, а на предприятиях – директора.

Зинаида Романовна СЕНЬКО, жительница г.Мозыря.

ТАК ДУМАЮ!

Здаровым сілам не па шляху з маргіналамі

Не трэба спішацца з праведзеным Кангрэса дэмакратычных сіл. Спачатку неабходна разабрацца, хто ёсць хто. У форуме не павінны браць удзел маргінальныя партыі і рухі. [illegible]

Пра якіх удзел у выбарах можна гаварыць, калі ўжо больш за дзясятак гадоў у нас няма сапраўдных дэмакратычных сіл. Толькі аб'яднанне здаровых сіл, здольных да актыўных дзеянняў, да ўцягнення ў грамадска-палітычнае жыццё шырокіх народных мас, можа прывесці да пэўных станоўчых перамен у краіне.

Пётр КОЛАСАЎ.
п.Цагельня Гомельскага раёна.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ!

Недасведчанасць ці правакацыя

У Мінску на акцыі, прысвечанай святкаванню чарговых угодкаў абвяшчэння БНР, заўважыў купку маладых людзей з плакатамі. Адзін з іх пад брэндам "моладзь БНФ" трымаў партрэт "віднага дзеяча камуністычнай партыі і савецкай дзяржавы" Пятра Машэрава, які ўзначальваў БССР у 60–70-я гады мінулага стагоддзя, калі беларуская мова, гісторыя, культура Беларусі [illegible]

Якое дачыненне да БНР і яе ідэалаў мае гэты чалавек – не зразумела. Што гэта? Недасведчанасць маладых ці палітычная правакацыя? Ёсць над чым задумацца.

Калі так справа далей пойдзе, то не здзіўлюся, што праз год на падобнай акцыі з'явяцца партрэты Слюнькова, Малафеева, Сакалова і... [illegible]

Аляксандр САМЕЦ, жыхар Мінска.

КРИК ДУШИ

Мы не должны страдать...

Говорят, вот-вот будет принято решение о выходе на пенсию женщин в 58 лет, мужчин – в 63 года. Я и многие жители нашего города не против. Но где работать? В Ивье предприятий фактически не осталось, некоторые закрылись, некоторые перебрались в соседнюю Лиду. На бирже труда ничего хорошего не предлагают, а на пособие можно ли протянуть.

Положение, можно сказать, катастрофическое. Представьте себе, многие жители ездят на работу в Гродно, Минск, работают вахтовым методом. Страдают семьи, дети. И как долго все это может длиться?!

Я обращаюсь к руководству страны. Обратите, пожалуйста, внимание на проблемы небольших городов типа Ивье. Мы, его жители, не должны страдать.

С.В.УРБАНОВИЧ.
г.Ивье.

НЕ МОГУ МОЛЧАТЬ!

Прогнали по кругу, а пользы – ноль

Беспокою я, Николай Васильевич Пищик. Родился в д.Сушитница Малоритского района Брестской области.

В 1979 году закончил медицинский институт, лечебный факультет. Проживаю в Гродно, есть сын, дочь, трое внуков. Пенсия – чуть более трех миллионов рублей.

В городе много медицинских учреждений. Но на работу ЛОР-врачом не берут, потому что я – пенсионер.

И как жить? Устроиться на подработку нет возможности, а цены в магазинах заоблачные. Обращался с письмом к президенту, но его переслали в облздрав, а оттуда... Словом, прогнали по кругу, а пользы – ноль.

Николай Васильевич ПИЩИК, житель Гродно, пенсионер.

ВОПРОС ДНЯ

Нужен референдум!

Интересно получается: не успел Лукашенко стать президентом, тут же проводит референдум. Затем еще один за одним. Вопросы на них выносились не по инициативе общества, а те, которые интересовали прежде всего нового вождя. Конституция не позволяла более двух сроков занимать должность президента страны – теперь хоть тридцать раз баллотируйся, Александр Григорьевич. А зачем четкое разграничение полномочий ветвей власти? Сейчас президент наделен практически царскими функциями. Давайте прямо скажем: парламент у нас чисто формальный, самостоятельностью не обладает.

Вот в последнее время общественность взбудоражена разговорами о повышении возраста выхода на пенсию. Согласитесь, судьбоносный вопрос. Почему не вынести его на референдум? Не желает инициировать это А.Лукашенко? А что же Палата представителей? Слабо? Тогда зачем нам такой парламент?

Лидия КРАВЦОВА, предприниматель.

ОТКРЫТЫМ ТЕКСТОМ

Почему молчат профсоюзы?

Внимательно слежу за делом Анны Шарейко. Не исключаю, что в чем-то она виновата. Но нельзя сбрасывать со счетов и то, что она состоялась как опытный руководитель, способный успешно развивать экономику предприятия. При ней Витебская бройлерная птицефабрика являлась очень эффективным производством. Ее, директора, ставили в пример на всех уровнях. Стоило ее бросить за решетку, как дела на фабрике резко ухудшились. Продавцы нашего магазина «Тамара» говорят, что перебои с поставкой продукции связаны с тем, что на птицефабрике возникли проблемы. И это так. Экономические показатели падают, зарплата людей снижается, они боятся увольнений.

Я так рассуждаю: кому какое дело, где и за сколько покупались корма, если предприятие процветало, приносило немалый доход казне, а людям – качественное дешевое мясо?

Как бывший работник обкома профсоюза АПК, я не понимаю, почему молчит Витебский облсовпроф, всегда ставивший в пример бройлерную птицефабрику и ее руководителя и призывавший перенимать этот передовой опыт?!

В.СТЕПАНИЩЕВ, бывший инструктор Витебского обкома работников АПК.

«НЕПРИЧЕСАННОЕ» ПИСЬМО

Свести счеты с жизнью? Бога боюсь...

Здравствуйте, уважаемая редакция газеты «Народная Воля»!

Наш почтальон сказал, что ваша газета самая справедливая из всей прессы, поэтому я обращаюсь к вам с огромной просьбой о помощи.

Опишу свою историю.

В 2013 году мне была установлена II группа инвалидности по общему заболеванию, связанному с нарушением опорно-двигательного аппарата. Передвигался я тогда с помощью трости и костылей с применением обезболивающих уколов и таблеток. И по сегодняшний день я не могу обходиться без обезболивающих ни днем, ни ночью еще в большей дозе. Я не знаю, как я еще живу, как не развалились мои внутренности от таких доз.

Через полгода мне из соцобеспечения привезли ходунки, без них я не могла передвигаться даже по дому. А с лета 2015 года меня так скрутило, что ходить я не могла даже с ходунками и даже стоять без опоры на обе руки не могла. Меня свозили на обследование в Институт радиологии, что в Минске на улице Макаенка, 17 (я ликвидатор ЧАЭС, переселенка из г.Наровли по обязательному отселению). Прошла также обследование в областной клинике в Боровлянах. Меня туда возила соцработник Т.Е.Голод. И тягала меня на инвалидной коляске. С ее помощью собрали все освидетельствования на ВКК в Молодечненской поликлинике №1.

15 сентября 2015 года было заседание ВКК, где оформили протокол заседания, в котором было указано: клинико-трудовой и реабилитационный прогноз – неблагоприятный, реабилитационный потенциал низкий.

8 октября 2015 года состоялось освидетельствование МРЭК. Возила и тягала меня на 5-й этаж на коляске та же Т.Е.Глод. Она присутствовала на освидетельствовании и все слышала и видела. Было выявлено, что передвигаться без инвалидной коляски я не могу, стоять без опоры тоже не могу: стойкий болевой синдром и нет равновесия. Осматривающий меня ортопед сказал, что у меня голеностопных суставов нет – одна каша, и это, как объяснил мне поликлинический травматолог, когда оформлял документы на МРЭК, называется асептический некроз обеих таранных костей с деструкцией и снижением их высоты на 1/2, выраженная артропатия метатарзальных суставов обеих стоп с множественными очагами костной перестройки по данным КТ №65573 от 9 сентября 2015 года вторичный деформирующий артроз обоих голеностопных суставов 3-й степени, двусторонний деформирующий артроз суставов предплюсны 3-й степени выраженные разгибательно-сгибательные контрактуры голеностопных суставов.

Некроз – это значит омертвение. Я страдаю от дикой боли днем и ночью. Кроме этого, еще целая страница диагнозов позвоночника, сердца, гипертония...

Пользоваться туалетом я не могу, хотя он в пяти шагах от моей комнаты, сама не могу помыться, меня моет из тазика соцработник, хотя в доме ванная комната. Еду мне готовит два раза в неделю соцработник, а в остальные дни недели ем молочные продукты, булочки, замороженные фрукты из своего сада. Но председатель МРЭК сказала, что если бы мне было 80 лет, а не 63, то I группу мне дали бы сразу, а так надо проконсультироваться в Боровлянах. Ортопед тоже меня обманул, что там опытнее врачи, мне помогут и, может, предложат операцию, хотя знал, какая операция при некрозе – только ампутация.

Поехали мы опять с Т.Е.Глод в Боровляны на областную МРЭК, а там то же самое сказали: мол, если бы мне было 80, а не 63, то все было бы проще, а еще сказали, что такие дела решаются полюбовно, чтобы было хорошо и им, и мне. И вот с сентября 2015-го по март 2016 года я прошла все МРЭКи. Мне установили II группу пожизненно.

Я надеялась, что независимая экспертиза честно по моим диагнозам установит мне I группу, ведь без посторонней помощи и инвалидной коляски я не выживу. Но МРЭК оставила II группу. Я запросила, чтобы мне выслали программу реабилитации инвалида и сослалась на Инструкцию №422 от 23 июля 2008 года. Выслали отписку с третьего раза, что программа включает медицинскую реабилитацию. А про социальную даже не вспомнили. Но я все-таки надеюсь на справедливость. Очень прошу вас помочь! Я хочу обратиться к президенту через вашу газету. Неужели мне без взятки не получить помощь от государства? Я звонила в Министерство здравоохранения, чтобы по телефону записаться на прием к министру, – мне не назвали номер, по которому я могла бы это сделать.

Где найти объяснение, почему неходячему беспомощному человеку, нуждающемуся в инвалидной коляске, поставили II группу, а по II группе коляска не положена?

Свести счеты с жизнью? Я не пойду на этот шаг, боюсь Бога, а жить с постоянной болью просто нет сил.

Любовь Марковна БОРИСЕНКО.
д.Малиновщина Молодечненского района.

СУБ'ЕКТЫЎНЫ ПОГЛЯД

Беларусь: якім прыярытэтам аддаць перавагу?

У кастрычніку мінулага года адбыўся фарс пад назвай "выбары". Цяпер, я лічу, галоўнае, каб ён не ператварыўся ў трагедыю. З гэтага трэба сыходзіць усім дэмакратычным сілам краіны і зразумець, што сёння выжыванне Беларусі больш важная задача, чым праблема захавання ўлады адной асобай.

Для правільнага ўспрымання сітуацыі і выпрацоўкі адэкватных дзеянняў вельмі важна прыняць да ўвагі тыя асновавытворныя фактары, якія змяніць чалавеку практычна немагчыма, але без уліку якіх увогуле складана казаць аб далейшым развіцці. Найперш – гэта **час, месца і нацыянальны характар**. Паспрабуем паглядзець на развіццё краіны з пункту гледжання гэтых фактараў.

Што і казаць, Беларусь не ў стане ўплываць на ход сусветных падзей, і ёй часцей даводзіцца падпарадкоўвацца ім. Сведчанне таму – сумныя падзеі ва Украіне. Стаць пляцоўкай для перамоў – калі ласка. Аднак рэальна паўплываць на замірэнне, акрамя заклікаў, гэта не ў нашых сілах. Вельмі яны сціплыя.

У дадзенай сітуацыі важна дакладна разлічыць свае магчымасці, вызначыць прыярытэты як у сацыяльна-эканамічнай сферы, так і ў сферы навукі, нацыянальнай бяспекі і г.д. Дарэмна згубленым будзе час (і сродкі), калі краіна ўцягнецца ў праекты, якія не закранаюць непасрэдна яе жыццёвыя інтарэсы (асваенне касмічнай прасторы, Антарктыды і інш.).

У гэтай сувязі нельга абысці ўвагай і стварэнне на тэрыторыі Беларусі расійскай ваеннай базы. Неаднойчы палітыкі Расіі агучвалі той факт, што Беларусь для яе – буферная зона. Дык навошта закладваць "міну запаволенага дзеяння" пад існаванне ўласнай дзяржавы? Калі тэрыторыю нашай краіны імперскія сілы ўсходняй суседкі хочуць ператварыць у буферную зону, то дапусціць гэтага нельга ні ў якім выпадку.

Неапраўдана згубленым трэба лічыць час, які звязаны з імкненнем кіраўніцтва Беларусі закансерваваць некаторыя базавыя чыннікі сацыялізму: размеркавальную пенсіённую сістэму, дзяржаўную ўласнасць у шматлікіх відах эканамічнай дзейнасці і г.д. Трэба прызнаць, што час для рэфармавання пенсіённай сістэмы ўлада праспала. Сёння ўжо адкрыта заяўляецца, што пенсіённы ўзрост давядзецца пераглядаць у бок яго павышэння, хаця яшчэ зусім нядаўна гарант Канстытуцыі рабіў заявы аб захаванні цяперашняга ўзросту выхаду на пенсію. Няўжо за год так зменшылася колькасць працаздольнага насельніцтва? Мяркую, што рэфармаванне будзе зведзена толькі да павелічэння пенсіённага ўзросту, а што тычыцца ўліку працягласці жыцця – тут істотных змен не адбудзецца. Хаця на добры лад гэтая вострая праблема ў першую чаргу павінна закрануць так званых сілавікоў. Ці ж гэта справядліва: чалавек пораху не нюхаў, служыў побач з роднай хатай, а ён ужо ў нейкія 44–45 гадоў можа выйсці на пенсію.

А якой логікай кіруецца Міністэрства працы і сацыяльнай абароны насельніцтва, калі прызначае дзяржаўным службоўцам пенсіі ў памеры большым, чым заработная плата прафесара? Гэта таксама цяжка зразумець. І наогул, колькі можна гаварыць пра раздзьмутыя штаты бюракратычных структур!

Глыбока перакананы ў тым, што наспеў час кардынальна перагледзець пытанне ўласнасці на зямлю і іншыя сродкі вытворчасці. Здавалася б, і сёння ёсць права прыватнай уласнасці на зямлю. Аднак ажыццявіць яго можа далёка не кожны грамадзянін краіны па прычыне фінансавых ці іншых цяжкасцяў, якія ствараюцца вялікай арміяй чыноўнікаў. Як сведчаць факты, лягчэй зрабіць гэта замежнікам, а не беларусам.

Фактар месца, па маім глыбокім перакананні, можа аказваць не меншы ўплыў на развіццё краіны, чым іншыя складнікі. З аднаго боку, мы маем раўнінную тэрыторыю, адсутнасць небяспечных для жыцця людзей сейсмічных праяў, з другога – умерана-кантынентальны клімат з адносна працяглым (не менш за 6 месяцаў) ацяпляльным перыядам. Не лепшым чынам выглядаюць і іншыя параметры прыродна-рэсурснага патэнцыялу краіны. Акрамя водных і лясных рэсурсаў, соляў і сыравіны для вытворчасці будаўнічых матэрыялаў, Беларусь не валодае багатымі рэсурсамі, якія можна было б прапанаваць сусветнаму рынку. Біякліматычны патэнцыял краіны для вядзення сельскай гаспадаркі таксама пагаршае яе канкурэнтныя магчымасці нават у параўнанні суседзямі. Тым не менш менавіта аграрны сектар, на маю думку, павінен стаць прыярытэтным у бліжэйшай перспектыве. Ён можа не толькі выратаваць насельніцтва ад голаду (чаго таксама нельга выключаць ва ўмовах сённяшняй нестабільнай палітычнай сітуацыі і глабальных кліматычных змен), але і стварыць пэўную канкурэнцыю на рынку харчавання з-за нізкай заработнай платы працуючых у гэтым сектары і адносна высокай якасці прадуктаў харчавання.

Нам варта займацца тым, што ў нас параўнальна добра атрымліваецца. Аднак калі паглядзець на структуру айчыннага экспарту, то можна заўважыць, што яна далёка не адпавядае гэтаму патрабаванню. Нягледзячы на тое, што за апошнія гады гэта структура змянілася (істотна ўзрасла доля мінеральных прадуктаў), яна па-ранейшаму нагадвае мінулыя савецкія часы і не адлюстроўвае нашых пераваг.

Самае неспрыяльнае ў месцапалажэнні Беларусі – адсутнасць прамога выйсця да мора. Даводзіцца спадзявацца на добрую волю краін-суседак для доступу да іх партоў і мець сродкі для разліку за іх выкарыстанне.

Небяспечным выглядае знаходжанне Беларусі паміж Расіяй і заходнімі краінамі, якое стварала ў мінулым і надалей будзе ствараць праблемы для яе развіцця. Ва ўмовах барацьбы за сферы ўплыву з боку Расіі, Кітая, ЕС, НАТО не выклікае станоўчых эмоцый так званы "ядзерны парасон" Саюзнай дзяржавы. Расія вырашае свае задачы, а інтарэсы Беларусі яе хвалююць у апошнюю чаргу. У такім складаным геапалітычным становішчы, якое, вядома, не зменіцца заўтра, а таксама няпростай сацыяльна-эканамічнай сітуацыі, якая наўрад ці палепшыцца ў хуткім часе, **было б, я думаю, апраўданым рэалізаваць на практыцы артыкул 18 Канстытуцыі і абвясціць усяму свету аб сваім нейтралітэце.** Зразумела, з гэтым абвяшчэннем павінны быць звязаны рэальныя справы (амаль поўная дэмілітарызацыя краіны, выхад з АДКБ). Аднак вялікія сродкі, якія атрымае краіна ў выніку такога кроку, дадуць магчымасць правесці шырокую мадэрнізацыю эканомікі. Вопыт замежных краін (напрыклад, Швейцарыі) толькі пацвярджае гэта.

Выкажу яшчэ адно меркаванне, якое не з'яўляецца новым. Ваяваць сёння, на маю думку, хочуць толькі палітычныя авантурысты. Сапраўдная барацьба была і будзе за рынкі збыту. Вось да яе і трэба рыхтавацца. Не сакрэт, што адна з найбольш складаных для нашай краіны праблем – праблема канкурэнтаздольнасці прадукцыі. Той факт, што толькі каля 3% у нашым экспарце складае высокатэхналагічная прадукцыя, сведчыць аб істотным адставанні ад развітых краін. У сённяшніх умовах, калі Беларусь павінна штогод траціць значныя валютныя сродкі на вяртанне знешняй запазычанасці, а паступленне прамых замежных інвестыцый не мае росту, малаверагодна спадзявацца на прарыў у гэтым накірунку. Аднак сітуацыя яшчэ больш можа пагоршыцца ў сувязі са стварэннем ЕЭС і знаходжаннем у СГА нашых асноўных партнёраў – Расіі і Казахстана. Абараніць унутраны рынак ад больш танных і якасных замежных тавараў будзе не толькі складана, але і немэтазгодна. Не выклікае сумненняў, што ў гэтых умовах значная частка прадпрыемстваў краіны не вытрымае канкурэнцыі, а праблема занятасці насельніцтва стане яшчэ больш вострай. У рэшце рэшт санкцыі ў адносінах да Расіі будуць адменены, і Беларусі трэба думаць, як жыць пасля гэтага. На мой погляд, неабходна тэрмінова пераарыенціраваць вытворчасць на выпуск высокатэхналагічнай прадукцыі.

Аслабіць сітуацыю з беспрацоўем можа міграцыя насельніцтва і перамяшчэнне прадпрымальніцтва з мэтай скарачэння адлегласці да рынкаў. Пры гэтым размова ідзе не столькі пра знешнюю міграцыю, колькі пра ўнутраную. У такой кампактнай краіне, як Беларусь, з яе адносна высокай шчыльнасцю дарог і адносна раўнамерным размеркаваннем буйных прамысловых цэнтраў, не выкарыстаць гэту акалічнасць было б няправільным. Аднак першачарговае значэнне ў вырашэнні праблемы занятасці павінна адыграць структурная перабудова эканомікі. "Зялёнае святло" на шляху развіцця малога і сярэдняга прадпрымальніцтва, ліквідацыя ўсялякіх перашкод для вытворцаў прадукцыі і аказання паслуг, якія маюць попыт на айчынным і замежных рынках, дадуць магчымасць не толькі палепшыць сітуацыю на рынку працы, але і папоўніць мясцовыя бюджэты.

На сённяшні дзень галоўным брэндам Беларусі з'яўляецца высокаадукаванае насельніцтва, якому патрэбна стварыць умовы для свабоднага прадпрымальніцтва. Невыпадкова ў рэйтынгу крэатыўнасці Беларусь апынулася ў 2015 годзе ў ліку лідараў. Праўда, ёсць небяспека згубіць і гэту нашу перавагу. Пры такім хуткім росце платнага навучання ў ВНУ краіны, які назіраецца ў апошнія гады, можа не толькі пагоршыцца якасць падрыхтоўкі спецыялістаў, але і стане праблематычным забяспечыць іх колькасць.

Рост інтэнсіўнасці замежнай міграцыі будзе залежаць не толькі ад сацыяльна-эканамічнай і палітычнай сітуацыі ў Беларусі і суседніх краінах, але і тых перашкод, якія існуюць на яе межах. У гэтых адносінах заходні і ўсходні накірункі выглядаюць неаднолькава. Пагаршэнне сітуацыі ў Беларусі і яе суседзяў істотна змянілі накірункі міграцыйных плыняў. Беларусь павінна быць гатова да прыняцця мігрантаў з краін з нізкім узроўнем жыцця. У сваю чаргу можна чакаць павелічэння ад'езду суайчыннікаў у заходнія краіны, асабліва моладзі, якая не толькі лягчэй адаптуецца да ўсяго новага, але і больш падрыхтавана ў моўным пытанні.

Так, сотні тысяч беларусаў могуць з поспехам замацавацца на працоўным рынку развітых краін, у якіх існуе недахоп працоўнай сілы. І тое, што беларусы ўмеюць і хочуць працаваць, з'яўляецца не толькі станоўчай рысай нашага менталітэту, але і аксіёмай. Як і тое, што галоўны капітал Беларусі – гэта чалавечы капітал. Ён можа і павінен прывесці да змен як унутры краіны, так і яе іміджу на міжнароднай арэне. Але для гэтага ўраду трэба стварыць належныя ўмовы для тых, хто сапраўды здольны вырашыць кардынальныя праблемы Беларусі. Разумная, адукаваная моладзь не павінна масава з'язджаць за мяжу, калі ў нас знікнуць штучныя перашкоды на яе жыццёвым шляху – яны нават думаць не будуць пра эміграцыю, а ўсе свае сілы і талент скіруюць на развіццё роднай Беларусі.

Вячаслаў САСНОЎСКІ, кандыдат геаграфічных навук, дацэнт.

ПИСЬМА С КРЕЩАТИКА

Александр ФЕДУТА

В ожидании нового премьера

Украина живет в ожидании перемен. Бесконечные разборки во власти достали всех – от киоскера, у которого я покупаю свежие журналы, до таксиста. Люди говорят об одном – о том, кто будет премьер-министром. Отставку Арсения Яценюка, еще не случившуюся, но практически предрешенную, они воспринимают как шанс на передышку.

Яценюк как зеркало украинского политического кризиса

Хотя, если без предвзятостей, то он был не самым плохим руководителем правительства. Но просто не оправдал тех надежд, которые возлагали на него все, от кого зависит сегодня стабилизация политической ситуации в Украине.

Яценюк не смог или не пожелал провести все реформы, которые рекомендовали Украине эксперты международных финансовых организаций, готовых на время осуществления этих реформ взять на себя ответственность за поступление донорских средств. То есть деньги для Украины были выделены и реформы нужно было провести.

Яценюк не стал проводить эти реформы не потому, что они расходились с его убеждениями. Просто падение рейтинга возглавляемого им «Народного Фронта», который на прошлых выборах сформировал самую большую партийную фракцию в Верховной Раде, оказалось слишком стремительным. А так как Украина постоянно живет в ситуации предвыборного стресса, Арсений Петрович и его партия не захотели рисковать и терять шанс попасть в парламент на следующих выборах. Ситуация заморозилась.

Но заморозка рано или поздно оттаивает, и ноющая боль возвращается – это подтвердит вам любой человек, хоть раз в жизни посещавший стоматолога. Поэтому важно использовать не саму по себе заморозку, а вызванную благодаря ей паузу, чтобы провести необходимое лечение. Иногда – операцию.

Президент Петр Порошенко долго ждал, что его ближайший союзник все-таки проведет эту операцию и примет на себя и свою партию всю полноту политической ответственности за непопулярные реформы. Но замораживание ситуации привело к падению рейтинга не только Яценюка и «Народного Фронта», но и всей новой власти. В том числе – и самого президента. Поэтому Порошенко сначала уговаривал Яценюка в тиши кабинетов, потом начал уговаривать публично.

В ответ он получил шантаж. Понимая, что досрочные выборы не нужны не только «Народному Фронту», но и «Блоку Петра Порошенко», который также рискует серьезно понизить уровень своего представительства в Верховной Раде, представители партии Яценюка начали делать все более и более громкие заявления: дескать, мы готовы пересмотреть состав правительства и даже состав парламентской коалиции, но кандидатом в премьер-министры при этом остается только лидер «Народного Фронта».

Ответом неизбежно должен был стать распад парламентской коалиции. Сначала из нее вышла Радикальная партия Олега Ляшко, потом – «Батькивщина» Юлии Тимошенко и «Самопомощь» львовского мэра Андрия Садового.

В поисках «золотой акции»

Согласно Конституции Украины, премьер-министра выдвигает коалиция фракций политических сил, обладающих парламентским большинством. Через месяц после распада коалиции президент имеет право распустить Верховную Раду и назначить досрочные выборы. Петр Порошенко не сделал этого. Начались бесконечные переговоры о том, какой состав будет у новой коалиции. Поскольку «Блок Петра Порошенко» и «Народный Фронт» в совокупности не обладают необходимым парламентским большинством в 226 депутатских мандатов, да и во время уговоров Яценюка в добровольно-принудительном порядке уйти в отставку их лидеры успели переругаться друг с другом ничуть не меньше, чем белорусская оппозиция, ситуация начала зависеть от «младших партнеров» по коалиции. То есть от политических партий, имеющих меньшее парламентское представительство.

Пользу от такой позиции малые украинские партии осознали достаточно давно. Когда-то, когда лидер Социалистической партии Александр Мороз не получил желаемый пост председателя Верховной Рады в коалиции с партиями Виктора Ющенко и Юлии Тимошенко, он просто увел свою фракцию к Партии регионов; сам возглавил парламент, а Виктор Янукович стал премьер-министром при демократическом президенте Викторе Ющенко. Точно так же выбивал для себя спикерский пост и Владимир Литвин.

Сейчас «золотая акция» оказалась в руках у трех фракций – «Батькивщины», «Самопомощи» и Радикальной партии. Торговаться начали уже они.

Самым предпочтительным партнером оказалась «Самопомощь». Новая на общенациональном уровне политическая сила получила хорошую репутацию за счет привлечения интеллигентных молодых людей, ранее не связанных с политической элитой и потому не несущих ответственности за ошибки прошлого. И, поскольку одним из условий «Народного Фронта» согласиться на отставку Арсения Яценюка стало предъявление удовлетворяющего коалицию кандидата в премьеры, Петр Порошенко предложил возглавить правительство Андрию Садовому.

Но Садовый отказался. Мэр Львова хотя и был бы явно не прочь занять один из высших постов в государстве, но принимать на себя ответственность за реализацию программы непопулярных в среде избирателей мер отказался категорически. Он видел и то, как разрушались персональные рейтинги политиков и как рассыпались авторитеты политических партий и блоков, еще вчера контролировавших добрую треть Украины. Чем больше пахло в воздухе досрочными выборами, тем меньше было смысла возглавлять правительство.

Предлагать пост главы правительства Юлии Тимошенко никто и не собирался – именно потому, что она согласилась бы. И в этом случае неизбежными становились досрочные выборы – но уже не только парламентские, но и президентские. Амбициозная, волевая, готовая рисковать даже собственной свободой, Тимошенко попыталась бы использовать открывшуюся возможность, как говорится, на всю катушку. А значит, вместо комплекса непопулярных мер правительство занялось бы откровенным популизмом, да еще и в конфронтации с президентом.

И поскольку поиски «политического» премьера оказались безуспешными, и в политических кругах, и в обществе все чаще стала звучать мысль о необходимости «технического» премьера. То есть премьера, не связанного обязательствами перед конкретными политическими силами, не собирающегося идти на выборы во главе какого-либо блока, а потому готового рискнуть и провести необходимые реформы.

В качестве кандидатов на такую роль все чаще стали называть два имени – министра финансов Наталью Яресько и председателя Верховной Рады Владимира Гройсмана.

Cherchez la femme!

В сложившемся раскладе, разумеется, кандидатура Натальи Яресько выглядит весьма предпочтительно.

Наталья Яресько родилась в семье украинских эмигрантов в США. Она получила экономическое образование в Гарварде, после чего в 1989 году поступила на работу в Государственный департамент США. И в 1992 году Наталья Ивановна наконец приехала на родину своих предков – возглавила экономический отдел посольства Соединенных Штатов в Киеве. В этом качестве она отработала три года – и осталась в Украине.

Здесь она занялась бизнесом: после «Оранжевой революции» 2006 года основала управляющую компанию Horizon Capital, которая владела долями в ряде крупных субъектов хозяйствования и привлекала для них инвестиции. Яресько входила в состав Консультативного совета по иностранным инвестициям при президенте Викторе Ющенко, была хорошо известна и украинскому бизнесу, и, разумеется, потенциальным западным донорам. Поэтому, когда в декабре 2014 года после парламентских выборов Андрий Садовый отказался войти в правительство и предложил на пост первого вице-премьера Наталью Яресько, ее кандидатура никого не смутила. Уже на следующий день президент Порошенко предоставил ей украинское гражданство, и Яресько стала членом Кабинета министров Украины, но в должности министра финансов.

Именно Яресько стала главным переговорщиком правительства Яценюка с международными финансовыми институтами. Поэтому, когда говорили о возможной отставке самого Яценюка, Запад реагировал на это с холодным сочувствием: Арсения Петровича жалко, но это, в конце концов, дело самой Украины. Но каждый слух о вероятном выходе из правительства госпожи Яресько вызывал серьезные консультации послов Украины в МИД государств Европейского Союза и Государственном департаменте США.

Поэтому, когда Яресько стала фигурировать в качестве кандидата на пост премьер-министра, курс гривны даже не шелохнулся: игроки понимали, что правила ведения бизнеса в Украине будут стабильными и, скорее всего, станут даже более приемлемыми.

Но когда из кулуаров доносится слишком много имен, это означает, что ничего не решено. По крайней мере в отношении кандидатуры нового главы правительства.

И после того, как Яресько заявила, что она готова возглавить Кабинет министров только в том случае, если он будет технократическим – то есть сформирован не из партийных представителей, а из приглашенных лично ею профессионалов, – стало понятно, что политические партии, членам которых предстоит голосовать за нее в Верховной Раде, ее кандидатуру не поддержат.

Нужно было искать другую женщину. Ну – или мужчину.

Реформатор из Винницы

Вторым реальным соискателем премьерскогом мандата стал председатель Верховной Рады Владимир Гройсман.

В пользу Гройсмана можно набрать голоса. Он близок и понятен депутатскому корпусу, поскольку научился лавировать и находить компромисс с самыми разными политическими силами, представленными в парламенте. Но главное – на его стороне бесспорная поддержка президента.

В 2006 году 28-летний местный политик Владимир Гройсман был избран городским головой Винницы. Избран при поддержке главного винницкого олигарха Петра Порошенко, у которого сложились прекрасные рабочие отношения с другим крупным региональным бизнесменом – Борисом Гройсманом, отцом нового мэра. Поддерживал Гройсмана-младшего на тех выборах и «Блок Юлии Тимошенко».

В этом качестве Владимир Борисович стал едва ли не лучшим мэром страны, а к 2013 году Винница в рейтинге авторитетного журнала «Фокус» заняла первое место в списке лучших для жизни городов Украины. Он сумел привлечь иностранные инвестиции, консолидировал усилия местного капитала, направленные на исполнение социальных программ, минимизировал возможности для чиновничьей коррупции, обеспечив прозрачность принятия решений и реальную конкурсность при проведении местных тендеров. При мэре Гройсмане ремонтировались дороги, работал транспорт, обновлялись электрические сети, водопроводные и теплотрубы. Поэтому само собой разумелось: если в правительстве должен появиться вице-премьер, отвечающий за реформу местного самоуправления и децентрализацию, то одним из кандидатов на этот пост будет именно Гройсман. Тем более – при поддержке президента.

Так и произошло. Его работа в этом качестве также оказалась успешной: Гройсман искренне работал «на децентрализацию» – то есть на перераспределение компетенции между общенациональным правительством и местными общинами. Разумеется, в пользу общин. Регионы начали получать больше средств, но и больше ответственности. Работа мэрий и местных рад получила смысл: больше денег – значит, больше возможностей.

А в ноябре того же 2014 года, после парламентских выборов, Гройсман был выдвинут фракцией «Блока Петра Порошенко» на пост председателя Верховной Рады. И избран.

Это хороший пост. Одно из высших должностных лиц государства, которое при этом не несет персональной ответственности ни за посевную, ни за уборочную, ни за рост тарифов, ни за внешнюю и внутреннюю политику. И когда вдруг имя 38-летнего Гройсмана стало фигурировать среди соискателей премьерского портфеля, украинские аналитики просто задохнулись в недоумении: понятно, что голоса Гройсман соберет, но зачем ему менять удобное спикерское кресло на электрический стул главы Кабинета министров? В конце концов, Яценюк когда-то сам предрек, что после года премьерства за него не будет голосовать даже собственная жена.

Но главное – зачем это нужно Петру Порошенко?

Президент в поисках премьера

Несмотря на то, что по Конституции президент Украины не влияет сегодня на выборы главы правительства, понятно, что, контролируя одну из крупнейших фракций в Верховной Раде, Петр Порошенко не может реально устраниться от решения столь важного кадрового вопроса.

Порошенко сегодня необходимо правительство, которое реально провело бы все непопулярные реформы. И чем быстрее, тем лучше. Потому что после интеграции Донбасса в состав Украины основные средства пойдут именно на его восстановление, и реформирование жилищно-коммунального хозяйства, пенсионной и страховой системы и т.д. будет и вовсе затруднено. А без этих реформ международные финансовые организации отказываются и далее кредитовать завязшую в войне Украину.

Именно поэтому затягивание истории с сохранением Яценюка, не желающего и не способного принимать на себя такую ответственность, во главе Кабинета министров, крайне вредит репутации страны. Но и роспуск парламента не решает проблемы, поскольку уже очевидно: в Верховную Раду войдет еще больше партий, чем сегодня, а значит, создание полноценно работающей коалиции станет предметом еще более длительных переговоров. И, возможно, столь же мало результативных.

Именно поэтому выдвижение кандидатуры Гройсмана является для Петра Порошенко выходом, граничащим с политическим самоубийством. Фактически Порошенко принимает на себя персональную ответственность не только за исполнение собственных полномочий, но и полномочий правительства. То есть – за те самые непопулярные реформы, ответственность за которые не пожелал брать Арсений Яценюк.

Понятно, что если в Украине появится наконец правительство, готовое к реформам, это будет серьезным шагом вперед. Однако ситуация вовсе не упростится. Может быть, поэтому зарубежные корреспонденты пока не собираются покидать Украину – ведь здесь все еще интересно.

КОРОТКО

Нидерланды: большинство против сближения ЕС с Украиной

Правительство Нидерландов заявило, что ему, возможно, придется пересмотреть вопрос о ратификации договора о более тесных связях Европейского Союза с Украиной. Это произошло после того, как большинство избирателей проголосовало на референдуме против сближения с Украиной.

Исландское эхо панамского скандала: новый премьер и досрочные выборы

Должность премьер-министра Исландии до назначенных на осень досрочных выборов будет исполнять министр рыболовства и сельского хозяйства страны Сигурдур Инги Йоханнссон. Он занял этот пост после того, как глава правительства Сигмундур Давид Гуннлейгссон был вынужден "на неопределенный период" оставить кресло премьера из-за панамского офшорного скандала.

Исландцы возмущены вскрывшимися данными о связях уже бывшего премьера с офшорной компанией, зарегистрированной на Британских Виргинских островах, в то время когда вся страна живет с 2008 года в режиме жестких мер экономии, чудом избежав дефолта.

Всемирный банк: у российской экономики плохие дела

В докладе, который называется «Долгий путь восстановления экономики», специалисты Всемирного банка отметили, что падение российского ВВП в этом году достигнет 1,9%, в то время как в декабре прошлого года эксперты считали, что оно не превысит 0,7%.

В предыдущем прогнозе банк исходил из того, что средняя цена на нефть составит 49 долларов за баррель, однако теперь банк рассчитывает, что цена на нефть будет в среднем на уровне 37 долларов за баррель в 2016 году.

Кроме того, Россия столкнется с ростом числа бедных, который станет самым резким со времен кризиса 1998–1999 годов. «В рамках базового сценария численность бедного населения в 2016 году увеличится еще на 1,1 млн человек, а уровень бедности повысится до 14,2%. Такой рост сведет на нет успехи, достигнутые за последние десять лет», – говорится в докладе.

У НИХ...

Хотите поговорить со шведом? Никаких проблем

В Швеции для этой цели появился свой собственный телефон.

Шведская ассоциация туризма зарегистрировала специальный номер, по которому может позвонить любой иностранец.

Вы хотите узнать, что ест отдельно взятый швед на обед или ужин? Пожалуйста. Вы жаждете обсудить с кем-то из жителей Швеции футбол, погоду, политику или что бы то ни было, что вы всегда хотели знать об этой стране? Запросто. Просто поболтать? Никаких проблем.

Система работает просто. Волонтеры, или, как их называет ассоциация туризма, «послы», регистрируются на сайте организации. И все. После этого они лишь дожидаются звонков любопытных иностранцев. Коммутатор распределяет звонки наугад.

На сайте ассоциации говорится, что ровно 250 лет назад Швеция стала первой в мире страной, принявшей конституционный закон, запрещающий цензуру. В годовщину этого события она решила стать первой в истории страной со своим телефонным номером.

Смяротная прыгажосць

Гэта адзін з самых неспакойных вулканаў у свеце – Фуэга, які знаходзіцца ў 50 кіламетрах ад сталіцы Гватэмалы. І сёння ён не дае адчуваць сябе ў небяспецы жыхарам сумежнага горада Антыгуа – ад яго даносяцца моцныя выбухі, увесь час адбываюцца выкіды лавы.

ФОТААКНО

У адным з гандлёвых цэнтраў Шанхая

У вялізным і дарагім акварыуме стаіць аўтамабіль Cadillac CT6. Лёгка здагадацца, што гэта арыгінальная рэклама, якая прыцягвае ўвагу гараджан. Такім незвычайным падыходам аўтавытворца схіляе пакупнікоў да выбару экалагічна чыстай навінкі.

РОССИЯ

Зачем Путину Национальная гвардия?

В Госдуму России поступил законопроект о создании Национальной гвардии, подписанный накануне президентом России Владимиром Путиным. В документе говорится, что бойцы Нацгвардии имеют право стрелять без предупреждения в случае угрозы жизни и здоровью других граждан и самого военнослужащего.

«Военнослужащий войск Национальной гвардии имеет право не предупреждать о своем намерении применить физическую силу, специальные средства или огнестрельное оружие, если промедление в их применении создает непосредственную угрозу жизни и здоровью гражданина или военнослужащего войск Национальной гвардии либо может повлечь за собой иные тяжкие последствия», – говорится в тексте законопроекта, размещенном на сайте Госдумы.

По официальной версии, структура, которую возглавил генерал-полковник Виктор Золотов, с 2000-го до 2013 года руководивший Службой охраны президента, будет заниматься борьбой с терроризмом, наркобизнесом, организованной преступностью и выполнять функции спецназа.

Эксперты уже назвали Нацгвардию «опричниной Путина» и предположили, что она пригодится ему для подготовки к выборам и разгона мирных акций протеста. Политолог Дмитрий Орешкин полагает, что Нацгвардия и ее командующий Виктор Золотов будут отвечать за личную безопасность Путина и его семьи.

Народная Воля http://www.nv-online.info 8 КРАСАВІКА 2016 г.

“У віры быцця” – пад гэтай рубрыкай Ніл Сымонавіч друкаваў свае запісы розных гадоў на старонках “Народнай Волі”. Чарговую падборку ён перадаў у рэдакцыю тры тыдні таму. На жаль, надрукаванай ён яе ўжо не ўбачыць. Пайшоў другі тыдзень, як ён пакінуў гэты свет.

Ніл ГІЛЕВІЧ

У віры быцця

(Запісы розных гадоў)

Сакральная прастора нацыі

Тэрмін гэты належыць балгарыну Венцыславу Начаву. Маецца на ўвазе тая жыццядайная прастора, якою нацыя павінна вельмі даражыць. Святая, Богам дадзеная тэрыторыя Роднай Зямлі. Яна можа або пашырацца, або сціскацца. Апошняе – справа гібельная для народа. А сціскацца яна, як шагрэневая скура, за кошт: 1) руйнавання помнікаў гісторыі; 2) выцяснення роднай мовы (русіфікацыі); 3) разбурэння нацыянальнага мелаcу (захопу папсой).

О, калі б мы гэта думалі, і думалі, і думалі!..

2002.

Геній ёсць геній

Што такое паэт, у чым яго сутнасць? Адказаў на гэта пытанне ёсць тысячы, у тым ліку і цікавых, і вусных, арыгінальных. А самае вернае, самае дакладнае і ўсім не прэтэнцыёзнае азначэнне даў Міхаіл Міхайлавіч Прышвін: "Рухацца за недаступным – вось сутнасць паэта". Задумаешся, чытачу, ці не праўда? Адразу і не схопіш, не ўнікнеш. "Рухацца за недаступным"!.. Глыбей, мудрэй, праніклівей не скажаш. Геній ёсць геній.

1984.

Калі ў генах няма пакут сумлення…

У апошні час на старонках расійскай прэсы бэсцяць і ганьбуюць Чалавека і Пісьменніка з вялікай літары Юрыя Бондарава. Бэсцяць маральныя, ідэйныя, дэмагогі і крывадушнікі. За што? За высокую грамадзянскую пазіцыю, за мужнасць і непахіснасць у адстойванні праўды і сумлення. Падкрэсліваю: *сумлення*. Гутарка Ю.Бондарава з замежным карэспандэнтам («Літаратурная газета» за 14 снежня 1988 г.) названа "Улада сумлення". Ў ёй чытаем: "Калі ж пакут сумлення няма ў генах, то пяро журналіста прыносіць прыгодніцкую шкоду і разбурэнне". І далей: "Самая высокая ўлада – гэта ўлада сумлення, і трэба верыць, што мільёны людзей падпарадкоўваюцца ёй без гвалту над сабою. Яны, гэтыя людзі, ведаюць, што нішто не засланіць сонца над галавой…"

Дык жа трэба сучаснай моладзі да голасу такіх пісьменнікаў прыслухоўвацца, а не бэсціць іх, трэба ў іх вучыцца жыць праўдай і сумленнем. Інакш – вялікая-вялікая бяда чакае нас.

1988, снежань.

Найбалючы боль Фёдара Абрамава

Знакаміты рускі пісьменнік Фёдар Абрамаў меў "абвостранае грамадзянскае сумленне" (Ф.Кузняцоў), якім ён кіраваўся ва ўсіх сваіх учынках і творчых клопатах. Для мяне ён – адна з самых сімпатычных постацей у рускай савецкай літаратуры. Вычытаў у "Литературной газете" (за 21 мая 1986 г.), што найбольшым болем Абрамава было бачыць, як катастрафічна ідзе рассяляньванне ("раскрестьянивание") рускага чалавека, а гэта значыць выкараненне ў народзе яго духоўных і нацыянальных каранёў, абездухоўленне народа. Прачытаў – і цяжка ўздыхнуў: а хіба з нашым народам зрабілі і працягваюць рабіць не тое ж самае, хіба не выкараняюць з беларуса яго беларускую душу?

1986.

То вазьмі і скажы…

Калі ты за беларускую мову, то вазьмі і скажы: "Браццы і сёстры, бараніце, колькі сіл, нашу родную мову, не дайце ёй загінуць! Бо, страціўшы мову, аняміўшы, мы выйдзем у нябыт як этнас, як народ, як нацыя". У нашай гістарычнай сітуацыі адгаворвацца ад грамадзянскай дзейнасці – гэта значыць здраджваць свайму народу, яго самым запаветным ідэалам: свабодзе, суверэнітэту, незалежнасці. Не разумець гэтага – ганебна для таго, хто лічыць сябе грамадзянінам і пачэсным патрыётам Бацькаўшчыны.

2002.

Або-або

У такіх пытаннях, як лёс народа, яго мовы і культуры, дзвюх пазіцый не бывае: або ты, шаноўны, "за" – і ўсімі сіламі, як можаш, працуеш на гэта, або ты "супраць", або табе напляваць на Беларусь, на лёс роднай нацыі, і ў такім разе мы ведаем, хто ты: адступнік, здраднік, нягоднік. І як жа ты чакаеш ад народа павагі?

1998.

«А пракоі ў кабак пайшлі»

"Литературная газета" за 30 сакавіка 1988 года да 120-годдзя з дня нараджэння А.М.Горкага змясціла надзвычай цікавую падборку архіўных матэрыялаў пад назвам "Новое о Горьком". Сярод гэтых матэрыялаў – лісты вялікага рускага пісьменніка да вядомага ў свой час празаіка і журналіста Ал.Ул.Амфітэатрава. У адным з лістоў чытаем: "Дорогой мой – болит у меня душа – нестерпимо обижена и неукротимо болит. Это потому, что я люблю всей силой сердца русскую литературу – величайшую, честнейшую литературу мира… Почти каждый день… грязь окружает, насыщает литературный мир. Народ проснулся – а пророки в кабак ушли".

1988.

Мы хацелі вам даць героя…

Якая гэта была заганная і шкодная практыка – надаваць ганаровае званне Героя Сацыялістычнай Працы, як за гэта змагаліся, як шмат дзеля гэтага стараліся і начальства тыхыя! Ну і што выйшла?! Брыль – герой, Шамякін – герой, і Быкаў… Быкаў – Герой Сацыялістычнай Працы!.. Абсурд!.. Вялікі працаўнік, бясспрэчна, але… дзеля чаго клалася праца?.. А геніяльны паэт Твардоўскі – не герой! Абсурд? Не, не абсурд. Усё лагічна і зразумела: у адрозненне ад іншых Твардоўскі не змагаўся. Не стаў дагаджаць. "Мы хацелі вам даць Героя, а Вы…" (Суслаў). А я застаўся сабой!

2001.

Геній такту

Знакаміты рускі пісьменнік Сяргей Залыгін (дарэчы, мой добры знаёмы) свой артыкул пра Антона Паўлавіча Чэхава назваў "Геній такту" ("Литературная Россия" за 25 студзеня 1985 г.). Надзвычай дакладнае вызначэнне галоўнай асаблівасці мастацкага дару класіка! Надзвычай! І ён бліскуча ў сваім артыкуле гэта даказаў. Вось што ён піша: "…Калі чалавек нарадзіўся з прыроднымі задаткамі – сумленнасці, тактоўнасці, сарамлівасці – ён без цяжкасці і нават без асаблівага выхавання стане сапраўдным інтэлігентам, калі гэтых задаткаў у ім няма ад прыроды – ні адукацыя, ні выхаванне яму не памогуць, не паможа і камуфляж: рана ці позна ў чалавеку прарвецца хам, і тады акаляючая яго грамадская сітуацыя разгадае яго". "Сапраўдным інтэлігентам у самым высокім сэнсе слова і быў А.П.Чэхаў". "Злачынства, – піша далей С.Залыгін, – несумяшчальнае з яго інтэлігентнасцю, тым больш з яго мастацкім геніем, які можна абазначыць як геній такту. Можа быць, такой геніяльнасці і не было болей ні ў кога і ніколі не будзе: бо гэта нават дзіўна – такт і далікатнасць у свеце страшэннай сацыяльнай нягоднасці, калі такт і быў яго ўласны лёс".

На завяршэнне – адна заўвага самога А.П.Чэхава: "Пісаць няцяжка – цяжка выкрэсліваць".

1985.

Яшчэ адно жахлівае сведчанне

Цэнтральная газета «Известия» («Известия»!) апублікавала артыкул нанайскага пісьменніка Грыгорыя Ходжэра "Незнаёмая родная мова" (дарэчы, Ходжэр – лаўрэат Дзяржаўнай прэміі РСФСР імя М.Горкага). Артыкул чытаць страшна. Божа, якая ідзе расправа з мовамі малых народаў на тэрыторыі Расіі! Запрашаю, дарагія мае, пачытаць разам: "Але чаму ж цяперашняе пакаленне маіх землякоў не ведае нанайскую мову? Смешнае пытанне. А навошта ім ведаць тую мову, калі ўсе вакол размаўляюць на рускай, і самі сталі забываць… Але народ, які забыў сваю мову, выкраслены з жыцця, як бы ўжо не існуе. (…) Я хлусіў швейцарскаму журналісту, хлусіў самому сабе: я, пісьменнік, ведаў, што паміраe мой народ, я з болем бачыў, як гэта адбываецца.

І калі я нарэшце больш не мог насіць у сабе гэты боль і выклаў тое, што думаў, – што ж было? Мне былі бязлітасна!" (На Сакратарыяце СП РСФСР. – **Н.Г.**) "Ведаю адно: кожны народ жывы, пакуль жывая яго мова, традыцыі, культура". Вось вам і Ходжэр – прадстаўнік гэтага малалікага нанайскага народа. Сапраўдны інтэлігент. Сапраўдны! Дай Бог нам побольш такіх пабольей!

1989, жнівень.

ТРАГЕДИЯ

«Любовница шла убивать жену Ивана, а в темноте не разобралась и воткнула нож в того, кого любила…»

Об этой трагической истории любви еще не успели написать средства массовой информации. Было только короткое сообщение в милицейских сводках о том, что в деревне Тепенец Пинского района Брестской области в конце марта произошло убийство. «В своем доме с проникающим ранением спины в область сердца обнаружен труп мужчины». Вначале в убийстве подозревали жену – она как раз в тот момент была дома. Ее задержали, но быстро выпустили – явку с повинной написала любовница убитого…
На этом подробности заканчиваются. В Пинском РОВД говорят, что идет следствие, устанавливаются мотивы. Других комментариев нет. «Народная Воля» пообщалась с жителями деревни Тепенец и разузнала подробности кровавой расправы.

– У нас деревня небольшая, по документам, наверное, около 140 человек, – *рассказали собеседники «Народной Воли»*. – И эта история стала не просто громкой – она вызвала шок.

Об убитом никто вам слова плохого не скажет. В последнее время Иван *(имена героев публикации по этическим соображениям изменены)* нигде не работал – зимой на селе особой работы нет. А так он заключал договоры с хозяйствами, коровники строил, другой работой занимался. Он рукастый был. И человек очень хороший.

А вот жена его на одном месте долго не задерживалась, да и хозяйка так себе. У них трое детей – две дочери и сын. Сын – школьник, ходит в девятый класс. А дочери взрослые, замужем, у них уже свои дети есть.

Его любовница живет по соседству – здесь у нее дача, дом остался после отца. Алеся замужем. Муж живет в городе – порядочный человек, руки золотые. У них двое детей и уже, наверное, трое внуков. Ей, кажется, 61 год. Она старше нашего Ивана на 10 лет.

Об их отношениях в деревне почти все знали. И жена тоже. Их роман года три длился. Последнее время они вместе жили. Он платил алименты, помогал сыну и дочкам. Если по хозяйству что нужно было сделать – тоже никогда не отказывал. По правде говоря, ему было хорошо с любовницей. Он был и накормлен, и обстиран. Она очень хорошая хозяйка и работница. В огороде ни травинки, ни соринки не было, и в доме порядок был идеальный!

Как все произошло? Никто толком не знает. Сначала жену Ивана забрали, потом любовница добровольно пошла и сказала, что это она сделала. Честь и хвала, конечно, что призналась. В деревне говорят, что нож, которым Ивана убили, до сих пор не найден. Отпечатков пальцев и следов, которые могли бы точно указать на убийцу, тоже вроде бы не выявлено.

У Ивана с Алесей накануне случился какой-то разлад. Или она его выгнала, или он сам снова ушел к жене. Это было примерно за неделю до его убийства.

Трагедия случилась вечером, когда Иван и его бывшая жена были дома. Она вызвала «скорую». Но как все произошло, говорит, не видела. У нас рассказывают, что, когда «скорая» приехала, Иван еще дышал. Жена, когда врачей вызывала, сказала, что муж упал и ударился головой. Может, она и вправду так думала: у них в доме темно было – им как раз накануне электричество за долги отключили. И врачи когда приехали, стали проводить соответствующие реанимационные мероприятия. А потом услышали, что у него внутри что-то булькает. Перевернули – а там ранение, кровь хлещет. К сожалению, спасти его не удалось. Он умер буквально у них на руках…

На похоронах жены не было – в это время она находилась в следственном изоляторе. А любовница была. Плакала. И плохо ей стало, сознание потеряла. Прощалась она с ним самой последней…

А теперь она за решеткой.

Сын Ивана некоторое время после трагедии жил у сестры в соседней деревне. Скоро, видимо, снова к матери переберется. Говорит, страшно в том доме находиться. Жутко…»

В деревне до сих пор обсуждают самые разные версии случившегося. Говорят, что участники трагедии не были большими любителями выпить. Могли себе позволить распить бутылку после зарплаты, но это не было системой.

«Все теряются в догадках: что же на самом деле произошло? – *судачат местные жители*. – Одни говорят, что Алеся просто ребенка пожалела, поэтому и взяла вину на себя: если его мать посадят, парень совсем один останется, а возраст такой, сами понимаете…

Еще есть версия, что любовница шла убивать жену Ивана, а в темноте не разобралась и убила того, кого любила. Вот такие страсти…»

Марина КОКТЫШ.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

150 пытанняў і адказаў з гісторыі Беларусі

(Працяг. Пачатак у №№3–20, 22, 24, 26.)

59. Калі была выдадзена першая беларуская граматыка?

Так, мовазнавец Гжэгаж Кнапскі, вядомы складальнік польска-грэчаскага слоўніка (1621), які быў заўзятым прыхільнікам чысціні роднае мовы, тым не менш увёў у свой слоўнік шмат беларускай лексікі.

Варта адзначыць таксама плённы ўплыў беларускай кніжнасці XV–XVII стагоддзяў на станаўленне літаратурнай мовы нашых усходніх суседзяў, пра што сёння яны неахвотна ўспамінаюць. Неўпарадкаванасць тагачаснай пісьмовай мовы Масковіі выклікала імкненне да актыўных кантактаў з нашай філалагічнай культурай, вымушала маскоўскіх кніжнікаў звяртацца да вопыту старабеларускай мовы, якая дасягнула на той час высокай ступені дасканаласці, даволі арганічна спалучыўшы ў сабе кніжную і размоўную плыні.

Менавіта ў гэтым часе нашымі кніжнікамі было створана пяць граматык, розных паводле свайго характару і прызначэння: ананімная граматыка з друкарні Мамонічаў, буквар-граматыка Івана Федаровіча (Фёдарава), граматыка Лаўрэна Зізанія, граматыка Мялета Смятрыцкага і граматыка Івана Ужэвіча.

Першая з іх пад назовам «Кграматыка словеньска языка» пабачыла свет у Вільні ў славутай друкарні Кузьмы і Лукаша Мамонічаў 8 кастрычніка 1586 года. Як адзначана ў пасляслоўі, яна выдадзена на просьбу жыхароў сталіцы Вялікага Княства Літоўскага.

Сярод папярэднікаў гэтага падручніка варта адзначыць буквар-граматыку Івана Федаровіча, надрукаваную ў Альбове ў 1574 годзе і перавыдадзеную ў сярэдзіне 90-х гадоў у Вільні братамі Мамонічамі.

Выданнем больш дасканалым, класічнай граматыкай уласна беларускай мовы з'яўляецца падручнік Лаўрэна Зізанія, які побач з ягонымі «Азбукай» і «Лексісам» годна прадстаўляе раннебеларускую філалогію.

Вяршыняй жа славянскай лінгвістычнай думкі тае эпохі лічыцца «Граматікі Словенския правилное синтагма» Мялета Смятрыцкага (выдрукавана ў 1619 годзе ў Еўі, пад Вільняй). Гэтую граматыку поруч з «Псалтырам рыфматворным» С.Полацкага М.Ламаносаў назваў «вратами своей учености». Граматыка М.Смятрыцкага сапраўды была «брамаю вучонасці» – і не толькі для расійскага, а для ўсіх славянскіх народаў – да з'яўлення граматык новага часу.

Станаўленне беларускай філалагічнай думкі адбывалася ў шчыльнай сувязі з аналагічнымі працэсамі ў Заходняй Еўропе. Асаблівай увагі ў гэтым плане заслугоўвае лацінамоўная «Граматыка славенская» 1643 года беларускага вучонага Івана Ужэвіча (захавалася ў рукапісах, што знаходзяцца ў Францыі).

Стварэнне беларускімі навукоўцамі шэрагу граматык было выклікана практычнымі патрэбамі адукаванага грамадства і адлюстроўвае выдатную распрацаванасць, багацце і развітасць нашай літаратурнай мовы.

Тытульны аркуш граматыкі Лаўрэна Зізанія, выдадзенай у 1596 годзе ў друкарні Віленскага брацтва. У тым годзе таксама пабачыў свет і ягоны буквар “Наука ку чытанню і разуменню пісма словенского” з беларускім слоўнікам-лексісам.

Алена ЯСКЕВІЧ.

60. Хто заснаваў кнігадрукаванне ў Маскве?

Кнігадрукаванне ў Маскве заснавалі нашы таленавітыя продкі – *Пётра Мсціславец* ды *Іван Федаровіч* (Фёдараў). Першы паходзіў з горада Амсціслава, а другі належаў да беларускага шляхецкага роду, што меў герб «Шранява».

Заслуга П.Мсціслаўца і І.Федаровіча ў тым, што яны першымі ў Маскоўшчыне надрукавалі ў 1564 годзе Апостал, а яшчэ праз год – два Часоўнікі і адгарнулі гэтым новую старонку ў гісторыі расійскай культуры, далучыўшы нашых усходніх суседзяў да аднаго з найважнейшых набыткаў еўрапейскай цывілізацыі – друку. Вельмі паказальны і той факт, што ўсё друкарскае начынне нашы асветнікі прывезлі з радзімы. Гэта засведчыў тагачасны англійскі пасол у Маскве Джыльс Флетчар, які ў адным са сваіх твораў зазначыў, што друкарскі варштат і літары былі прывезены ў Маскву.

На жаль, кансерватыўнае маскоўскае духавенства ды цёмнае баярства варожа сустрэлі пачынанні беларускіх асветнікаў, яны абвінавацілі нашых суайчыннікаў у «пашырэнні ерасі». Вынікі гэтых беспадстаўных паклёпаў былі для іх вельмі сумныя. У 1566 годзе раз'юшаны натоўп, падбухтораны шматлікімі непрыяцелямі П.Мсціслаўца і І.Федаровіча, дарэшты разбурыў іхную друкарню і ледзьве не расправіўся з яе гаспадарамі. Убачыўшы, што ў Маскве яшчэ не саспелі ўмовы для прыняцця друкаванага слова, яны мусілі вярнуцца на радзіму. Тут, вядома, ім не давялося доўга сядзець без справы. Беларускі магнат Рыгор Хадкевіч, які даўно марыў пра адкрыццё ўласнай друкарні, запрасіў іх да сябе ў мястэчка Заблудаў (цяпер Беластоцкае ваяводства ў Польшчы).

Дзякуючы падтрымцы свайго апекуна, які меў еўрапейскую адукацыю, друкары стварылі ў Заблудаве літаратурна-выдавецкі гурток, плёнам дзейнасці якога сталіся ўнікальнае Евангелле вучыцельнае (1569) і Псалтыр з Часаслоўцам (1570).

Пазней шляхі Пётры Мсціслаўца і Івана Федаровіча разышліся. П.Мсціславец пераехаў у Вільню, дзе з дапамогаю Мамонічаў заклаў новую друкарню і выпусціў яшчэ тры шыкоўныя выданні – Часоўнік (1574–1576), Евангелле напрастольнае (1575) і Псалтыр (1576). І.Федаровіч накіраваўся ў Альбоў, дзе ў 1574 годзе выдрукаваў Апостал і «Азбуку» (буквар). Потым перабраўся ў Астрог да князя Канстанціна Астрожскага. Там ён выдаў яшчэ адну «Азбуку» (1578), Псалтыр і Новы Запавет (1580), «Храналогію» нашага таленавітага паэта Андрэя Рымшы і славутую Астрожскую Біблію 1581 года, якая сталася агульнапрызнаным сімвалам нечуванага росквіту ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння.

Апостал Ян на гравюры з выдання Евангелля, выдрукаванага Пётрам Мсціслаўцам у Вільні ў 1575 годзе.

61. Што такое брацтвы?

Гэта рэлігійна-культурныя і грамадскія аб'яднанні, што ўзніклі ў XVI–XVII стагоддзях на ўзор рамесніцкіх цэхаў амаль ва ўсіх вялікіх гарадах Беларусі: Вільні (1584), Магілёве (1589), Берасці (1591), Слуцку (1606), Менску (1612), Пінску (1633) ды іншых. Яны гуртаваліся пераважна вакол цэркваў ці манастыроў, ад якіх і атрымлівалі свае назовы, напрыклад Віленскае Траецкае (ад манастыра Святой Тройцы), Пінскае Богаяўленскае (ад царквы Богаяўлення) і г.д.

У Беларусі існавалі праваслаўныя, каталіцкія і ўніяцкія брацтвы, кожнае з якіх адстойвала інтарэсы сваёй канфесіі. Брацтвы мелі свой статут, скарбонку, сталае месца збору. На сходзе братчыкаў абмяркоўваліся надзённыя пытанні дзейнасці супольні, размяркоўваліся грашовыя сродкі, прымаліся абавязковыя для ўсіх сяброў пастановы. У склад брацтваў апрача духоўных асобаў уваходзілі месцічы – рамеснікі, купцы, урадоўцы, а таксама шляхта і нават сяляне. У розныя часы іх сябрамі былі вядомыя дзеячы беларускай культуры – браты Стафан і Лаўрэн Зізаніі, Мялет Смятрыцкі, Лявон Карповіч, Андрэй Мужылоўскі.

Брацтвы праводзілі шырокую дабрачынную дзейнасць: яны будавалі і ўтрымлівалі шпіталі, прытулкі для хворых і жабракоў збіралі ахвяраванні на ўтрыманне вязняў у астрогах. На свае сродкі наймалі лекараў, якія даглядалі нямоглых. Наладжвалі агульныя маленні, святочныя абеды і ўрачыстыя працэсіі, пахаванні памерлых братчыкаў.

Вялікая роля належала брацтвам у культурна-асветніцкім жыцці Беларусі. Дзякуючы ім функцыянавала сістэма пачатковай адукацыі. Амаль усе брацкія супольні закладвалі школы, запрашалі настаўнікаў, набывалі за свой кошт падручнікі, паперу, абсталяванне, прылады.

Найбольш спрычыніліся брацтвы да развіцця беларускага пісьменства, літаратуры і кнігадруку, а таксама выяўленчага мастацтва. Яны мелі свае скрыптары (майстэрні, дзе перапісваліся і аздабляліся кнігі), а таксама друкарні, сярод якіх асабліва вылучаліся Віленская Траецкая, Куцеінская, Еўінская. Тут рыхтавалі да друку, рэдагавалі і выпускалі слоўнікі, буквары, багаслужбовыя кнігі, палемічныя трактаты, творы айцоў царквы, павучальныя і гістарычныя зборнікі. Кожнае з выданняў мела адметнае мастацкае афармленне: як правіла, прыгожа аздоблены тытульны аркуш, арыгінальныя застаўкі, канцоўкі, ініцыялы. Часта яны змяшчалі гравюры з выявамі святых, абразамі Божай Маці, сюжэтамі на біблейныя тэмы. Брацкія выданні карысталіся шырокім попытам як у нашай краіне, так і за яе межамі.

У XVIII стагоддзі ва ўмовах глыбокага эканамічнага крызісу і агульнага заняпаду нашае краіны брацтвы паступова спынілі сваю дзейнасць.

Абраз Святой Тройцы – сімвал Віленскага Святатраецкага брацтва. Гравюра з кнігі XVII стагоддзя.

Іван САВЕРЧАНКА.
Тэксты да ілюстрацый падрыхтаваў Зміцер САНЬКО.

Народная Воля http://www.nv-online.info 8 КРАСАВІКА 2016 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 11 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.45 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.25 «Зона Х».
09.10 «Главный эфир».
10.20 «Клуб редакторов».
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05 «Дом с лилиями». Сериал.
12.10 «Мой папа – летчик». Худ.фильм.
13.55 «Племяшка». Худ.фильм.
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.45 «Белорусское «Времечко».
19.20 «Арена».
20.00 «Форум».
21.00 «Панорама».
21.45 «След». Сериал.
00.00 «День спорта».
00.15 «Укрощение строптивых». Худ.фильм.

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 10.05, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05, 22.10 «Орел и решка. Неизведанная Европа».
10.45 «Азбука вкуса».
11.20 «Копейка в копейку».
11.55 «Удиви меня».
13.10 «Кости». Сериал.
16.05 «Любовь и прочие неприятности». Худ. фильм.
17.50 «Истребители. Последний бой». Сериал.
19.15 «Суперлото».
20.05 «Человек-невидимка».
21.10 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
22.05 «КЕНО».
23.15 «Репортер».
00.10 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.

Беларусь 3
07.00 “Дабраранак”.
07.35, 11.40, 18.40 “Калейдаскоп”.
07.50, 11.55, 10.40, 18.55, 21.00 “Размаўляем па-беларуску”.
08.00 “Залатая баба”. Маст.фільм.
09.15 “Сто песень для Беларусі”.
10.10 “Наперад у мінулае”.
11.10 “Музеі Беларусі”.
12.00, 21.30 “Час кіно”.
12.10 “Усынаўленне”. Маст.фільм.
13.35 “Пол Макартні. Космас унутры нас”. Канцэрт.
14.55 “Рознымі шляхамі. Жыццё пасля “Бітлз”.
15.50 “Нябачны фронт”.
16.15 “Свае”. Маст.фільм.
18.10, 23.20 “Дыяблог”.
19.00 “Запаведнымі сцежкамі беларускай зямлі”.
19.55 “Казус Кукоцкага”. Серыял.
20.40 “Калыханка”.
21.40 “Я, Францыск Скарына”. Маст.фільм.
23.45 “Геапалітыка: свет за тыдзень”.

Беларусь 5
07.25, 18.25, 21.05 «PRO спорт».
07.35 Баскетбол. НБА. «Клипперс»–«Даллас».
09.20 Баскетбол.
10.55 Биатлон.
12.15 Теннис. Турнир ВТА. Чарльстон. Финал.
13.20 «Овертайм».
13.45, 23.05 Хоккей.
15.40 Футбол. 2-й тур. «Динамо» (Минск) – ФК «Городея».
17.30 Футбол. Чемпионат Англии.
18.30, 20.55 «Время футбола».
18.55 Футбол. 2-й тур. БАТЭ (Борисов) – «Шахтер» (Солигорск). Прямая трансляция (в перерыве – «Время футбола»).
21.35 Тяжелая атлетика.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Обратный отсчет».
18.55 «Жди меня».
20.00 «Время».
21.05 «Дело принципа».
22.15 «Зубная фея». Худ.фильм.
00.00 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
10.00 «Картина мира».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Что происходит».
12.40 «Комната смеха».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Крутые берега». Сериал.
19.10, 20.55 «Вы заказывали убийство». Сериал.
22.00, 23.10 «Следователь Тихонов». Сериал.
00.35 «Честный детектив».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.20, 22.05 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.55 «Место встречи».
15.00 «Зеркало для героя».
16.25 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Невский». Сериал.
22.30 «Итоги дня».
23.00 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
00.30 «Контора». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Неделя».
09.25 «Большой завтрак».
10.05 «Дальние родственники».
10.40 «Семейные драмы».
11.35 «Не ври мне!». Сериал.
12.30, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Наше дело».
14.05 «Эквилибриум». Худ.фильм.
16.00 «Части света».
16.50 «Большой город».
18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Военная тайна».
23.00 «Тайны Чапман».
23.55 «Дьяволицы». Худ.фильм.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Беларусь сегодня».
09.30 «Отпечаток любви». Сериал.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Нет проблем».
13.45, 02.40 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
14.15, 20.10 «Развод». Сериал.
15.10, 03.10 «Дела семейные».
16.20 «Секретные материалы».
16.50 «Земля. Территория загадок».
17.20, 19.20 «Двое из ларца-2». Сериал.
21.05 «Небо. Самолет. Девушка». Худ.фильм.
22.50 «Грач». Сериал.
23.55 «Слово за слово».
00.50 «Добро пожаловать, или Посторонним вход воспрещен». Худ.фильм.
02.15 «Сделано в СССР».
04.00 «Звездные собаки: Белка и Стрелка». Худ.фильм.

Россия Культура
07.00 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15, 01.40 «Наблюдатель».
11.15 «Удивительные приключения». Худ. фильм.
12.25 «Линия жизни».
13.20 «Старшая сестра». Худ.фильм.
15.10 «Развод по-итальянски». Худ.фильм.
16.50 «Александр Кайдановский. Неприкасаемый».
17.45 «Исторические концерты».
18.45 «Георгий Гречко. Траектория судьбы».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Сати. Нескучная классика…».
20.45 «Правила жизни».
21.10 «Мировые сокровища».
21.30 «Тем временем».
22.15 «Один из пяти миллионов».
23.45 «Худсовет».
23.50 «Григорий Соколов. Разговор, которого не было».
00.50 «Поколения на переломе: отношения родства в искусстве и жизни».
01.30 «Pro memoria».
02.40 П.Чайковский. «Размышление» и Pezzo Capriccioso».

Белсат
07.00 “ПраСвет”.
07.35 “Зона “Свабоды”.
08.10 “Форум”.
08.55, 15.40 “Людскія справы”.
09.25 “Аповеды выхаднога дня”: “Няпісаныя законы”. Маст.фільм.
10.25 “Два на два”.
10.55 “Эксперт”.
11.30, 17.20 “Лётчыкі-касманаўты”. Дак.фільм.
12.20 “Невядомая Беларусь”: “Страх у краіне спакою”. Дак.фільм.
13.05 “Катынь: споведзь праведніка”. Дак. фільм.
13.35 “Школа плоці”. Маст.фільм.
15.15 “Тэра постсаветыка. Катынь”. Дак. фільм.
16.10 “Mad Men. Утрапёныя-3”. Серыял.
16.55 “Мова нанова: казкі”.
18.10 “Загадкі беларускай гісторыі: Камянецкі стоўп. Стагоддзі самоты”.
18.30, 19.30, 00.25-02.05 “Студыя “Белсат”.
19.00 “Асабісты капітал”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.40 “Зоры не спяць”.
22.15 “Кінаклуб”: “Дыяс. Не змывайце гэтай крыві”.
22.25 “Дыяс. Не змывайце гэтай крыві”. Маст.фільм.

ВТОРНИК, 12 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.35 «Зона Х».
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
10.55, 15.25 «Дом с лилиями». Сериал.
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.20 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 23.55 «Сфера интересов».
20.00, 00.45 «Тихий Дон». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
00.35 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05 «Орел и решка. Неизведанная Европа».
10.05, 16.15 «Закрытая школа». Сериал.
11.10 «Человек-невидимка».
12.15 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
13.20, 17.55 «Истребители. Последний бой». Сериал.
14.30 «Разрушители мифов».
15.30 «Пин-код».
17.20, 21.10 «Уличная магия».
19.05 «Битва экстрасенсов. Борьба континентов».
21.35 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
21.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. ¼ финала. Ответный матч.
23.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. ¼ финала. Ответные матчи. Обзор.
00.20 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.

Беларусь 3
07.00 “Дабраранак”.
07.35, 11.00, 18.50, 21.40 “Калейдаскоп”.
07.55, 19.50 “Казус Кукоцкага”. Серыял.
08.40 “Час кіно”.
08.50 “Я, Францыск Скарына”. Маст.фільм.
10.25 “Беларускі космас”.
11.15 Сяргей Любавін. Канцэрт.
12.15 “Каханне з прывілеямі”. Маст.фільм.
14.25 “Кіно і час”.
15.05 “Зніклыя сведкі”. Маст.фільм.
16.30 “Камандзір з вёскі Белае”.
16.55 “Дым Бацькаўшчыны”. Маст.фільм.
18.25, 23.25 “Дыяблог”.
19.10, 21.00 “Пакораны космас”.
20.40 “Калыханка”.
21.55 “Космас як прадчуванне”. Маст.фільм.

Беларусь 5
07.40, 18.45 «PRO спорт».
08.10 Баскетбол.
09.50 Футбол. 2-й тур. БАТЭ (Борисов) – «Шахтер» (Солигорск).
11.40 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
12.30, 23.35 Тяжелая атлетика.
14.05 «Спорт, спорт, спорт».
14.30, 18.55 Хоккей.
16.25 «Спорт-кадр».
16.55 Мини-футбол. Квалификация к ЧМ-2016. Плей-офф. Ответный матч. Россия–Беларусь. Прямая трансляция.
18.25 «Наши».
21.05 «Миссия «Рио». Видеожурнал.
21.35 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Лестница в небеса». Сериал.
23.00 «Рани». Сериал.
23.55 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Вся Россия».
12.30, 00.35 «Особый отдел. Контрразведка».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Частный детектив Татьяна Иванова». Сериал.
19.10, 20.55 «Вы заказывали убийство». Сериал.
22.00, 23.10 «Следователь Тихонов». Сериал.

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.20, 22.05 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.55 «Место встречи».
15.00 «Зеркало для героя».
16.25 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Невский». Сериал.
22.30 «Итоги дня».
23.00 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
00.30 «Контора». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30, 23.40 «Тайны Чапман».
09.25, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
10.20 «Дальние родственники».
10.40 «Семейные драмы».
11.35 «Не ври мне!». Сериал.
12.30, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Мечты сбываются». Худ.фильм.
15.40 «Такова судьба».
16.50 «Центральный регион».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Территория заблуждений».
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Простые вопросы».
23.20 «Автопанорама».
00.30 «Белые волки». Сериал.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Общий интерес».
09.30 «Стервы, или Странности любви». Сериал.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Треш-тест».
13.45, 03.05 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
14.15, 20.10 «Развод». Сериал.
15.10, 03.35 «Дела семейные».
16.20 «Секретные материалы».
16.50, 02.40 «Земля. Территория загадок».
17.20, 19.20 «Двое из ларца-2». Сериал.
21.05 «Королев». Худ.фильм.
23.00 «Грач». Сериал.
00.05 «Слово за слово».
01.00 «Космос как предчувствие». Худ. фильм.
04.25 «Цирк». Худ.фильм.

Россия Культура
06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15, 01.55 «Наблюдатель».
11.15, 00.30 «Коломбо». Сериал.
12.30 «Григорий Соколов. Разговор, которого не было».
13.30 «Пятое измерение».
14.00 «Анна Павлова». Сериал.
15.10 «Истории в фарфоре».
15.40 «Сати. Нескучная классика…».
16.25 «Один из пяти миллионов».
17.45 «Исторические концерты».
18.45 «Юрий Гагарин. Звездный избранник».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Искусственный отбор».
20.45 «Правила жизни».
21.15 «Не прикован я к нашему веку…». К 130-летию со дня рождения Николая Гумилева.
21.45 «Игра в бисер».
22.25 «Линия жизни».
23.45 «Худсовет».
23.50 «Интеллигенты и циники…». «Конец прекрасной эпохи» С.Говорухина и «Райские кущи» А.Прошкина.
01.45 «Ян Сибелиус. Оркестровые пьесы».

Белсат
07.00, 07.50, 12.55, 13.50, 18.30, 19.30, 23.30-01.10 “Студыя «Белсат».
07.30, 13.30 “Асабісты капітал”.
10.05, 16.05 “Зоры не спяць”.
10.35 “Дама з камеліямі”. Маст.фільм.
12.25, 17.55 “Людскія справы”.
16.35 “Mad Men. Утрапёныя-3”. Серыял.
17.20 “Эксперт”.
19.00 “Два на два”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.40 “Людзі старой веры”. Дак.фільм.
22.05 “Лётчыкі-касманаўты”. Дак.фільм.
23.05 “Катынь: споведзь праведніка”. Дак. фільм.

СРЕДА, 13 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.40 «Зона Х».
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
10.55, 15.25 «Дом с лилиями». Сериал.
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.20 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 00.00 «Сфера интересов».
20.00, 00.50 «Тихий Дон». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Актуальное интервью».
00.35 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05 «Орел и решка. Неизведанная Европа».
10.10, 16.10 «Закрытая школа». Сериал.
11.15, 18.55 «Битва экстрасенсов. Борьба континентов».
13.15, 17.50 «Истребители. Последний бой». Сериал.
14.25 «Разрушители мифов».
15.30 «Пин-код».
17.15, 21.10 «Уличная магия».
21.35 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
21.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. ¼ финала. Ответный матч.
23.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. ¼ финала. Ответные матчи. Обзор.
00.20 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.

Беларусь 3
07.00 “Дабраранак”.
07.35, 14.15, 18.55, 21.40 “Калейдаскоп”.
07.50 “Размаўляем па-беларуску”.
08.00, 19.55 “Казус Кукоцкага”. Серыял.
08.45 “Беларускі космас”.
09.20 “Воля Сусвету”. Маст.фільм.
10.25 “Камандзір з вёскі Белае”.
10.55 “Космас як прадчуванне”. Маст.фільм.
12.20 “Святло далёкай зоркі”.
12.50 “Зніклыя сведкі”. Маст.фільм.
14.30 “Гітара па крузе”.
15.25 “Дым Бацькаўшчыны”. Маст.фільм.
16.55 “Славянскі базар у Віцебску-2011”.
18.30, 23.55 “Дыяблог”.
19.10, 21.00 “Пакораны космас”.
20.40 “Калыханка”.
21.55 “Бессмяротная каханая”. Маст.фільм.

Беларусь 5
07.35, 18.45 «PRO спорт».
07.45 Баскетбол.
09.30 «Спорт-кадр».
10.00 Мини-футбол.
11.30 Тяжелая атлетика.
13.10 «Миссия «Рио». Видеожурнал.
13.40, 15.35, 17.25, 21.35 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
17.55 «Спорт, спорт, спорт».
18.25 «Козел про футбол».
18.55 Хоккей. Чемпионат мира. Дивизион I (U-18). Беларусь–Австрия. Прямая трансляция.
21.05 «Слэм-данк».
23.35 Гандбол. Чемпионат Беларуси. СКА «Минск» – БГК им.Мешкова.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Лестница в небеса». Сериал.
23.00 «Рани». Сериал.
23.55 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Комната смеха».
12.30 «Год на орбите». «Приключения тела. Испытание жарой».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Частный детектив Татьяна Иванова». Сериал.
19.10, 20.55 «Вы заказывали убийство». Сериал.
22.00, 23.10 «Следователь Тихонов». Сериал.
23.45 «Специальный корреспондент».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.20, 22.05 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.55 «Место встречи».
15.00 «Зеркало для героя».
16.25 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Невский». Сериал.
22.30 «Итоги дня».
23.00 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
00.30 «Контора». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30, 23.00 «Тайны Чапман».
09.25, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
10.20 «Дальние родственники».
10.40 «Семейные драмы».
11.35 «Не ври мне!». Сериал.
12.35, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Территория заблуждений».
15.35 «Водить по-русски».
16.10 «Автопанорама».
16.50 «Простые вопросы».
17.10 «Знай наших!».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Секретные территории».
22.00 «Смотреть всем!».
23.55 «Белые волки». Сериал.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Культпросвет».
09.30 «Стервы, или Странности любви». Сериал.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Ой, мамочки!».
13.45, 02.50 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
14.15, 20.10 «Развод». Сериал.
15.10, 03.20 «Дела семейные».
16.20 «Секретные материалы».
16.50, 02.25 «Земля. Территория загадок».
17.20, 19.20 «Двое из ларца-2». Сериал.
21.05 «Победитель». Худ.фильм.
23.00 «Грач». Сериал.
23.55 «Слово за слово».
00.50 «Музыкальная история». Худ.фильм.
04.10 «Волга-Волга». Худ.фильм.

Россия Культура
06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15, 01.55 «Наблюдатель».
11.15, 00.20 «Коломбо». Сериал.
12.35 «Поколения на переломе: отношения родства в искусстве и жизни».
13.15 «Сказки из глины и дерева».
13.30 «Красуйся, град Петров!».
14.00 «Анна Павлова». Сериал.
15.10 «Истории в фарфоре».
15.40 «Искусственный отбор».
16.20 «Да, скифы – мы!».
17.00 «Больше, чем любовь».
17.45 «Исторические концерты».
18.45 «Павел Попович. Космический хулиган».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Абсолютный слух».
20.45 «Правила жизни».
21.15 «Аркадий Кутилов. Москва придумает меня!».
22.05 «Дальний Восток России».
22.45 «Галина Балашова. Космический архитектор».
23.45 «Худсовет».
23.50 «Факультет ненужных вещей».
01.35 И.С.Бах. Итальянский концерт.

Белсат
07.00, 08.00, 12.45, 13.45, 18.30, 19.30, 00.20-01.55 “Студыя «Белсат».
07.25, 13.15 “Два на два”.
10.10, 15.55 “Людзі старой веры”. Дак.фільм.
10.35, 16.20 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
11.00 “Лётчыкі-касманаўты”. Дак.фільм.
11.55 “Загадкі беларускай гісторыі: Камянецкі стоўп. Стагоддзі самоты”.
12.10, 17.55 “Зоры не спяць”.
16.45 “Катынь: споведзь праведніка”. Дак. фільм.
17.10 “Форум: закладнікі”.
19.00 “Маю права”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.40 “Прыват”.
22.10 “Невядомая Беларусь”: “Страх у краіне спакою”. Дак.фільм.
22.55 “Эксперт”.
23.25 “Аповеды выхаднога дня”: “Няпісаныя законы”. Маст.фільм.

ЧЕТВЕРГ, 14 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.40 «Зона Х».
Профилактика с 09.10 до 15.00.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25 «Дом с лилиями». Сериал.
16.00 «90 секунд».
16.35 «Семейные мелодрамы».
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 00.00 «Сфера интересов».
20.00, 00.50 «Тихий Дон». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
22.00 «След». Сериал.
00.35 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
Профилактика с 09.05 до 15.00.
15.00 «Копейка в копейку».
15.30 «Пин-код».
16.15 «Закрытая школа». Сериал.
17.15, 21.10 «Уличная магия».
17.50 «Истребители. Последний бой». Сериал.
18.55 «Битва экстрасенсов. Борьба континентов».
21.45 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.05 Футбол. Лига Европы УЕФА. ¼ финала. Ответный матч.
00.05 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.

Беларусь 3
07.05, 15.30, 18.50, 21.40 “Калейдаскоп”.
07.20, 19.50 “Казус Кукоцкого”. Серыял.
Прафілактыка з 08.05 да 15.00.
15.50 “Воля Сусвету”. Маст.фільм.
16.55 “Сіла веры”.
17.25 “Сустрэчы ў “Букваедзе”.
18.25 “Навукаманія”.
19.10, 21.00 “Пакораны космас”.
20.40 “Калыханка”.
21.55 “Доўгае развітанне”. Маст.фільм.
23.45 “Святло далёкай зоркі”. Памяці рэжысёра, народнага артыста Беларусі Анатоля Ляляўскага.

Беларусь 5
07.10, 19.25, 21.50 «PRO-спорт».
07.20 Баскетбол. НБА.
Профилактика с 09.00 до 15.00.
15.00 «Слэм-данк».
15.30 Хоккей. КХЛ. Финал. Четвертый матч.
17.25, 00.00 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы.
19.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
19.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. Прямая трансляция.
22.00 Футбол. Лига Европы. ¼ финала. Ответный матч. «Севилья» (Испания) – «Атлетик» (Бильбао, Испания). Прямая трансляция.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
Профилактика с 09.00 до 16.00.
16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Время покажет».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Надо разобраться».
21.30 «Лестница в небеса». Сериал.
23.25 «Леонид Дербенев. «Этот мир придуман не нами…».
00.25 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
Профилактика с 09.00 до 15.00.
15.00 Прямая линия с Владимиром Путиным.
18.00 «Частные армии. Бизнес на войне».
19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
21.30 «Следователь Тихонов». Сериал.
23.10 «Вечер» с Владимиром Соловьевым».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
Профилактика с 09.00 до 15.00.
15.00 «Зеркало для героя».
16.00, 19.00 «Сегодня».
16.25 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Невский». Сериал.
22.05 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
22.30 «Итоги дня».
23.00 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
00.30 «Контора». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Водить по-русски».
Профилактика с 09.00 до 15.00.
15.00, 17.35 «Званый ужин».
15.55 «Дорогая передача».
16.10 «Добро пожаловаться».
16.50 «Минск и минчане».
18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Робинзон Крузо». Худ.фильм.
21.55 «Смотреть всем!».
23.00 «Простые вопросы».
23.20 «Автопанорама».
23.40 «Тайны Чапман».
00.30 «Умножающий печаль». Сериал.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Сделано в СССР».
09.30, 00.50 «Победитель». Худ.фильм.
11.15 «Почему я?».
11.50, 16.00, 19.00 «Новости».
12.00 Прямая линия с Владимиром Путиным.
16.20 «Секретные материалы».
16.50, 02.35 «Земля. Территория загадок».
17.20, 19.20 «Товарищи полицейские». Сериал.
20.10 «Развод». Сериал.
21.05 «Китайская бабушка». Худ.фильм.
23.00 Прямая линия с Владимиром Путиным. Телеверсия.
23.55 «Грач». Сериал.
03.00 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
03.30 «Дела семейные».
04.20 «Девушка с характером». Худ.фильм.

Россия Культура
06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15, 01.55 «Наблюдатель».
11.15, 00.20 «Коломбо». Сериал.
12.35 «Факультет ненужных вещей».
13.00 «Настоящая советская девушка».
13.30 «Россия, любовь моя!».
14.00 «Анна Павлова». Сериал.
15.10 «Истории в фарфоре».
15.40 «Абсолютный слух».
16.20 «Ораниенбаумские игры».
17.00 «Галина Балашова. Космический архитектор».
17.45 «Исторические концерты».
18.45 «Сергей Крикалев. Человек-рекорд».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Черные дыры. Белые пятна».
20.45 «Правила жизни».
21.15 «Кукрыниксы против Третьего рейха».
21.55 «Культурная революция».
22.45 «Лунные скитальцы».
23.45 «Худсовет».
23.50 «Blow-Up. Фотоувеличение. Борис Каплан».
01.35 Сюита из музыки к кинофильму «Время, вперед!».

Белсат
07.00, 07.55, 13.00, 13.55, 18.30, 19.30, 23.30-01.10 “Студыя «Белсат».
07.30, 13.35 “Маю права”.
10.05, 16.10 “Прыват”.
10.35, 16.35 “Аповеды выхаднога дня”: “Няпісаныя законы”. Маст.фільм.
11.30 “Форум: закладнікі”.
12.10 “Мова нанова: казкі”.
12.35 “Людзі старой веры”. Рэпартаж.
17.30 “Лётчыкі-касманаўты”. Дак.фільм.
19.00 “Людскія справы”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.40 “Рэпартэр”.
22.10 “Відзьмо-невідзьмо”.
22.35 “Балканскі экспрэс: Малдавія паміж светамі”. Рэпартаж.

КУЛУАРЫ

Сяргей ГАРМАШ:

«Мінск для мяне амаль родны, мне тут камфортна»

У Мінску з аншлагам прайшоў творчы вечар народнага артыста Расіі Сяргея Гармаша «Кожнаму бязладдзю ёсць свая прыстойнасць». Артыст ад'язджаў у Маскву ў прыўзнятым настроі – публіка доўга яго не адпускала, крычала “Брава!”. «Столькі апладысментаў, што нават няёмка было», – прызнаўся Сяргей Леанідавіч «Народнай Волі».

Сяргей Гармаш вельмі запатрабаваны. Ён адзін з вядучых артыстаў тэатра «Современник», шмат здымаецца ў кіно – прычым у добрым.

Мінск для Гармаша – асаблівы горад. Ён шмат месяцаў тут жыў, калі здымаліся першыя часткі папулярнага серыяла «Каменская», дзе ён выконвае адну з галоўных роляў разам з **Аленай Якаўлевай**.

У Мінску **Валерый Тадароўскі** здымаў «Стыляг», дзе Гармаш нават заспяваў. Ну і наогул у Сяргея Леанідавіча ў Беларусі нямала знаёмых – у сталіцы нават жыве адзін з аднакурснікаў. Гармаш прыязджае і на «Лістапад», і са спектаклямі.

«Мінск для мяне амаль родны, мне тут камфортна», – усміхаецца акцёр.

Калі Гармаш быў заняты ў «Каменскай», яму здымалі кватэру ў цэнтры горада. У гэты раз ён прыехаў толькі на пару дзён і спыніўся ў нумары «люкс» гатэля «Вікторыя».

Дзіўна, але артыста пазнавалі і на вуліцы, і ў кафэ, і ў крамах. Праўда, на шматлікія просьбы прыхільнікаў сфатаграфавацца Сяргей у апошні час адказвае ветлівай адмовай. Гаворыць: *«Мне забаронена гэта рабіць па кантракце»*. А вось аўтографы раздае ахвотна.

Са сваім творчым вечарам Сяргей Гармаш ужо аб'ехаў нямала гарадоў.

«Гэты праект я зрабіў не толькі дзеля грошай, але і для задавальнення, – распавёў ён «Народнай Волі». – *Выходзячы на сцэну, я ў першую ж секунду папярэджваю, што не спяваю, не танчу і не чытаю. Спачатку паказваю 40-секундны ролік нарэзкі з кіно. І тлумачу гледачам, што мая галоўная мэта – пагаварыць з імі па душах. Прычым я гатовы шчыра адказаць на любыя пытанні, за выключэннем тых, якія тычацца палітыкі.*

Пішуць, вядома, рознае. Цікавых пытанняў, шчыра кажучы, не вельмі шмат. Можа, пара-тройка. Здаецца, у Разані ў мяне пацікавіліся: “Ці шмат у вас было момантаў у жыцці, за якія вам сорамна да гэтага часу?», «Ці былі ролі, якія пакінулі адмоўны адбітак не ў сэнсе кіно, а па жыцці?». Днямі ў Растове спыталі ў лоб: «Якія зараз ганарары ў серыялах?» Зала проста грымнула ад рогату!»

У Мінску ў Сяргея Гармаша пыталіся не пра палітыку, а пра каханне. *«Адзін мужчына прасіў савет: маўляў, як быць, калі ёсць сям'я, дзеці і іншая жанчына, прычым таксама любімая? Як захаваць сябе?»* – распавёў артыст, за якім даўно замацавалася слава донжуана.

Дарэчы, Сяргей Гармаш даўно жанаты. Яго жонка – актрыса па адукацыі, у іх двое дзяцей. Старэйшая дачка не так даўно выйшла замуж. А малодшаму сыну – усяго 10 гадоў, позняе дзіця. І ў ім артыст душы не чуе.

Напрыканцы свайго творчага вечара Сяргей Гармаш чытае надрыўны маналог з фільма Мікіты Міхалкова «12» і ўключае запіс песні з фільма «Стылягі». І ўсё! Дзве гадзіны праляцелі, як адно імгненне!

Дарэчы, самы дарагі білет на выступленне Сяргея Гармаша каштаваў крыху больш за 30 долараў у эквіваленце.

Марына КОКТЫШ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
8 КРАСАВІКА 2016 г.

ПЯТНИЦА, 15 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.20 «Зона Х».
09.10 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
10.55, 15.25 «Дом с лилиями». Сериал.
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.20 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.35 «Terra incognita. Беларусь неизвестная».
18.10 «Тайны следствия».
20.00, 00.25 «Тихий Дон». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Судьба гигантов-4».
22.15 «Чего хотят мужчины». Худ.фильм.
00.15 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05 «Копейка в копейку».
10.00, 16.15 «Закрытая школа». Сериал.
11.05 «Битва экстрасенсов. Борьба континентов».
13.10 «Истребители. Последний бой». Сериал.
14.20 «Разрушители мифов».
15.30, 23.45 «Пин-код».
17.40 «Рога и копыта». Мультфильм.
19.10 «Лара Крофт: расхитительница гробниц». Худ.фильм.
21.10 «Битва экстрасенсов. Апокалипсис».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
00.40 «Репортер».

Беларусь 3

07.00 "Дабраранак".
07.35, 12.45, 18.55, 21.40 "Калейдаскоп".
07.50, 13.00 "Размаўляем па-беларуску".
08.00, 19.55 "Казус Кукоцкага". Серыял.
08.45 "Адраджэнне". Да 30-годдзя Чарнобыльскай катастрофы.
09.15 "Доўгае развітанне". Маст.фільм.
11.05, 23.30 "Святло далёкай зоркі".
11.35 "Купальская ноч". Маст.фільм.
13.05 "Крыж на зямлі і поўня ў небе". Маст.фільм.
14.35 "Справы фамільныя".
15.05 "Сябры". Маст.фільм.
16.50 "То ли еще было…».
18.25 "Камертон".
19.10, 21.00 "Пакораны космас".
20.40 "Калыханка".
21.55 "Знак Венеры". Маст.фільм.

Беларусь 5

07.50, 18.50, 22.10 «PRO-спорт».
08.00 Тяжелая атлетика.
09.30 «Наши».
09.45, 11.40 Футбол. Лига Европы. ¼ финала. Ответный матч.
13.30 Футбол. Лига Европы. Обзор ответных матчей.
14.00, 21.05 Бокс. Олимпийская квалификация. Полуфиналы.
17.25 «Мир английской премьер-лиги».
17.55 «Пит-стоп».
18.20 «Фактор силы».
18.55 Хоккей. Чемпионат мира. Дивизион I (U-18). Германия-Беларусь. Прямая трансляция.
21.05 Бокс. Олимпийская квалификация. Полуфиналы.
22.20 Хоккей. КХЛ. Финал.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужское/женское».
14.10 «Время покажет».
16.20 «Трын-трава». Худ.фильм.
18.20 «Жди меня. Невероятные истории про жизнь».
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 «Голос. Дети».
22.50 «Что? Где? Когда?» в Беларуси».
00.15 «Легенды. Live».
00.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Вся Россия».
12.00 «Севастополь. Русская Троя».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Частный детектив Татьяна Иванова». Сериал.
19.10, 20.55 «Личный интерес». Худ.фильм.
22.00, 23.10 «Юморина».
23.35 «Простая девчонка». Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
09.00 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Москва. Три вокзала». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.20 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.55 «Место встречи».
15.00 «Зеркало для героя».
16.25 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «ЧП. Расследование».
20.10 «Невский». Сериал.
22.35 «Большинство».
23.45 «Контора». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Тайны Чапман».
09.25 «Самые шокирующие гипотезы».
10.20 «Дальние родственники».
10.40 «Семейные драмы».
11.40 «Не ври мне!». Сериал.
12.30, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Робинзон Крузо». Худ.фильм.
15.30 «Водить по-русски».
16.10 «Автопанорама».
16.50 «Простые вопросы».
17.10 «Знай наших!».
18.30 «Дальние родственники».
18.40 «Такова судьба».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 КВН. Международная лига. 1/8 финала.
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Вербо». Худ.фильм.
00.25 «Золотая коллекция белорусской эстрады».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Любимые актеры».
09.30 «Не послать ли нам… гонца?». Худ.фильм.
11.20 «Китайская бабушка». Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Треш-тест».
13.45 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
14.15 «Развод». Сериал.
15.10 «Дела семейные».
16.20 «Секретные материалы».
17.20 «Товарищи полицейские». Сериал.
19.20 «Правила жизни». Сериал.
22.45 «Авторадио 20 лет. Лучшее».
00.30 «Сердцеедки». Худ.фильм.
02.55 «Победитель». Худ.фильм.
04.40 «Моя любовь». Худ.фильм.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.15 «Новости культуры».
10.20 «Станица Дальняя». Худ.фильм.
11.55, 02.40 «Мировые сокровища».
12.10 «Не прикован я к нашему веку…».
12.40 «Письма из провинции».
13.05 «Анна Павлова». Сериал.
15.10 «Истории в фарфоре».
15.40 «Черные дыры. Белые пятна».
16.20 «Царская ложа».
17.00 «Лунные скитальцы».
17.45 «Исторические концерты». К 125-летию со дня рождения Сергея Прокофьева.
18.20 «Николай Парфенов. Его знали только в лицо…».
19.00 «Смехоностальгия».
19.45, 01.55 «Искатели».
20.35 «Острова».
21.15 «Поцелуй». Худ.фильм.
22.20 «Линия жизни».
23.30 «Худсовет».
23.35 «Культ кино». **«Дзета».** Худ.фильм.
01.50 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00, 08.00, 12.40, 13.40, 18.30, 19.30, 01.55-03.35 "Студыя "Белсат".
07.25, 13.10 "Людскія справы".
10.05, 15.50 "Рэпартэр".
10.35 "Відзьмо-невідзьмо".
11.00, 16.20 "Невядомая Беларусь": "Страх у краіне спакою". Дак.фільм.
11.45, 17.05 "Балканскі экспрэс": "Малдавія паміж светамі". Рэпартаж.
18.00 "Прыват".
18.55 "Загадкі беларускай гісторыі: "Няправільная" царква ў Мураванцы".
19.15 "Сведкі: "Беларуская хатка" ў Маладзечне".
21.00 "Аб'ектыў".
21.40 "ПраСвет".
22.15 "Амбасадар". Дак.фільм.
23.55 "Лютэр". Маст.фільм.

СУББОТА, 16 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.55 «Існасць».
07.20, 22.10 «Даша». Сериал.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Сваты». Сериал.
10.30 «50 рецептов первого».
11.25 «Дача».
12.10 «Здоровье».
13.05, 15.45 «Слепой расчет». Худ.фильм.
15.15 «Краіна».
17.30 «Любовь без лишних слов». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.40 «Точка зрения».
01.30 «День спорта».

Беларусь 2

06.55 «Классная школа». Сериал.
07.25, 21.05 «Тэлебарометр».
07.30 «Счастливы вместе». Сериал.
09.25 «Слишком много хвостов».
10.00 «Азбука вкуса».
10.30 «Кто в доме хозяин?». Сериал.
12.30 «Битва экстрасенсов. Апокалипсис».
14.55 «Копейка в копейку».
15.30 «Рога и копыта». Мультфильм.
17.00 «Пророк». Худ.фильм.
18.45 «Человек-невидимка».
19.50 «Удиви меня».
21.10 «Профессионал». Худ.фильм.
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.20 «Хочу в телевизор!».
23.25 «Орел и решка. Шопинг».
00.25 «Как я встретил вашу маму». Сериал.

Беларусь 3

08.00, 11.10, 18.25 "Калейдаскоп".
08.15, 13.40 "Размаўляем па-беларуску".
08.20, 19.10 "Казус Кукоцкага". Серыял.
09.10, 16.30 "Камертон".
09.40, 16.55 "Мы з вамі недзе сустракаліся". Маст.фільм.
11.25 "Брэсцкая крэпасць".
12.10 "Бессмяротны гарнізон". Маст.фільм.
14.10 "Час кіно".
14.20 "Нізамі". Маст.фільм.
18.40 "Адраджэнне". Да 30-годдзя Чарнобыльскай катастрофы.
20.00 "Сусветныя таямніцы".
20.40 "Калыханка".
21.00 "Андрэй Грамыка. Гігант, якому ўдалося выжыць".
21.55 "Любімыя ВІА". Канцэрт.
23.00 "Бард-парад".

Беларусь 5

07.30, 21.50 «PRO-спорт».
07.40, 18.00, 23.55 Бокс. Олимпийская квалификация.
08.40 «Мир английской премьер-лиги».
09.10 «Пит-стоп».
09.40 Хоккей. КХЛ. Финал. Пятый матч.
11.40 Хоккей. Чемпионат мира. Дивизион I (U-18). Германия–Беларусь.
13.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
14.00 Теннис. Кубок Федерации. Россия–Беларусь. Прямая трансляция.
20.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Шахтер» (Солигорск) – «Динамо-Минск».
22.00 Футбол. Чемпионат Англии.

ОНТ

07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Смешарики. Новые приключения».
09.25 «Здоровье».
10.25 «Смак».
11.00 «Идеальный ремонт».
12.00 «Умницы и умники».
12.45 «Открытие Китая».
13.15 «Сергей Никоненко. «Мне осталась одна забава…». К 75-летию актера.
14.10 «Обнимая небо». Сериал.
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Теория заговора».
17.20 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
18.00 «Угадай мелодию».
18.35 «За двумя зайцами». Худ.фильм.
21.05 «Сегодня вечером».
22.25 «Подмосковные вечера».
23.20 «Неуправляемый». Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.45 «Метель». Сериал.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Правила движения».
12.05 «Простая девчонка». Худ.фильм.
14.15 «Личное. Людмила Чурсина».
15.00 «ХА!». Маленькие комедии.
15.35 «Золотые небеса». Худ.фильм.
17.20, 21.00 «Обучаю игре на гитаре». Сериал.
19.00 «Картина мира».
19.55 «Погода на неделю».
22.30 «Ненавижу». Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.05 "Астропрогноз".
06.10, 08.20 «Супруги». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Кулинарный поединок».
09.25 «Врачебные тайны плюс».
10.25 «Главная дорога».
11.00 «Еда живая и мертвая».
12.00 «Квартирный вопрос».
13.05 «Высоцкая Life».
14.05 «Зеркало для героя».
15.05 «Наш космос».
16.20 «Мент в законе». Сериал.
18.05 «Следствие вели…».
19.00 «Центральное телевидение».
19.55 «Новые русские сенсации».
20.50 «Ты не поверишь!».
21.40 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
23.15 «Хмуров». Сериал.

СТВ

06.30 «Студенты». Сериал.
07.15 «Анфас».
07.30 «Римские каникулы». Худ.фильм.
09.30 «Части света».
10.00 «Умнее не придумаешь».
11.00 «Минск и минчане».
11.35 «Дорогая передача».
11.45 «Солдаты-10». Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.40, 01.30 «Вас ожидает гражданка Никанорова». Худ.фильм.
15.15 Концерт Михаила Задорнова.
15.50 «Большой город».
16.40 «Наше дело».
16.55 «Водить по-русски».
17.25 «Вне/себя». Худ.фильм.
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Братья Гримм». Худ.фильм.
22.15 «Самые ужасные эпидемии».
23.55 «Мы – легенды». Худ.фильм.

Мир

06.00, 08.00, 15.20 Мультфильмы.
07.30 «Союзники».
08.30 «Медицинская правда».
09.00 «Ой, мамочки!».
09.30 «Нет проблем».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Сделано в СССР».
10.45, 23.25 «Одиноким предоставляется общежитие». Худ.фильм.
12.25 «Бремя обеда».
12.55, 02.05 «Сердцеедки». Худ.фильм.
16.15 «Отчаянные домохозяйки». Сериал.
21.10 «Держись, шоубиз!».
21.40 «Авторадио 20 лет. Лучшее». Концерт.
01.05 «Диаспоры».
01.35 «Почему я?»
04.20 «Маугли».

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Целуются зори». Худ.фильм.
11.15 «Простой непростой Сергей Никоненко».
12.00 «Кукрыниксы против Третьего рейха».
12.40 «Пряничный домик».
13.10 «На этой неделе… 100 лет назад. Нефронтовые заметки».
13.40 «Танцы народов мира». Концерт Государственного академического ансамбля народного танца Башкортостана имени Ф. Гаскарова.
14.30 «Принцесса цирка». Худ.фильм.
17.00 «Новости культуры».
17.30, 01.55 «Вепсский Завет».
18.20 «Эдуард Мане».
18.30 «Крутой маршрут». Спектакль.
20.50 «Марина Неелова. Я всегда на сцене».
21.45 «Романтика романса».
22.50 «Белая студия».
23.30 «Артист». Худ.фильм.
01.15 «Легенды свинга». Валерий Киселев и Ансамбль классического джаза.
02.45 «Стендаль».

Белсат

07.00, 08.00, 00.25 "Студыя "Белсат".
07.25 "Загадкі беларускай гісторыі: "Няправільная" царква ў Мураванцы".
07.45 "Сведкі: "Беларуская хатка" ў Маладзечне".
10.10, 15.05, 00.40 "ПраСвет".
10.45 "Прыгоды і паходы". Мультсерыял.
11.00 "Прыгоды ката Філімона". Мультсерыял.
11.20 "Сонечная дзіда". Серыял.
11.50 "Два на два".
12.20, 03.25-04.10 "Mad Men. Утрапёныя-3". Серыял.
13.10 "Лютэр". Маст.фільм.
15.45, 01.10 "Амбасадар". Дак.фільм.
17.20 "Рэпартэр".
17.45 "Над Нёманам".
18.05 "Аповеды выхаднога дня": "Апошні круг". Маст.фільм.
19.00 "Пад каўпаком". Дак.фільм.
20.20 "Зона "Свабоды".
21.00 "Аб'ектыў".
21.10 "Расія і я: Пэтру Лучынскі, Малдова".
22.20 "Кісінджэр і Ніксан". Маст.фільм.
23.00 "Відзьмо-невідзьмо".
02.50 "Зоры не спяць".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 17 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

07.20 «Даша». Сериал.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40 «Сваты». Сериал.
11.05 «50 рецептов первого».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «Чего хотят мужчины». Худ.фильм.
14.25 «Коробка передач».
15.15 «Твой город».
15.30 «Eurovision. Итоги недели».
15.50 «Вокруг планеты».
16.35 «Тайны следствия».
17.10 «Деревенщина». Сериал.
20.35 «Навіны надвор'я».
21.00 «Главный эфир».
22.10 «Клуб редакторов».
22.50 «Нарочно не придумаешь». Худ.фильм.

Беларусь 2

07.05 «Классная школа». Сериал.
07.30 «Кто в доме хозяин?». Сериал.
09.25 «Орел и решка. Шоппинг».
10.30 «Универ-шеф».
11.10, 20.00 «Тэлебарометр».
11.20 «Ваше лото», «Пятерочка».
11.50 «Lady Блог».
12.30 «Счастливы вместе». Сериал.
14.20 «Профессионал». Худ.фильм.
16.25 «Пророк». Худ.фильм.
18.10 «Лара Крофт: расхитительница гробниц». Худ.фильм.
20.35 «Кипяток».
21.10 «Обмани меня». Сериал.
22.00 "Спортлото 5 из 36", "КЕНО".
22.10 «Хочу в телевизор!».
22.15 «Кости». Сериал.

Беларусь 3

08.00, 12.00, 14.05 "Калейдаскоп".
08.15 "Размаўляем па-беларуску".
08.20, 19.55 "Казус Кукоцкага". Серыял.
09.10 "Сусветныя таямніцы".
09.50 Аляксандр Баль. "Подых струн". Канцэрт.
10.45 "Наперад у мінулае".
11.10 "Сто песень для Беларусі".
12.15 "Музеі Беларусі".
12.45 "Святыні Беларусі".
13.10 "Гітара па крузе".
14.25 "Любімыя ВІА". Канцэрт.
15.30 "Халоднае лета пяцьдзясят трэцяга…". Маст.фільм.
17.10 "Кіно і час".
17.50 "Знак Венеры". Маст.фільм.
19.25 "Камертон".
20.40 "Калыханка".
21.00 "Апошні герой". "Творчасць Віктара Цоя".
22.05 "Іголка". Маст.фільм.

Беларусь 5

07.30, 23.05 «PRO-спорт».
07.40 Футбол. Чемпионат Англии. "Челси" – "Манчестер Сити".
09.30 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Шахтер" (Солигорск) – "Динамо-Минск".
11.15 "Футбол. На пути к Евро-2016". Видеожурнал.
11.45 Баскетбол. НБА. Плей-офф.
13.30 «Овертайм».
14.00 Теннис. Кубок Федерации. Россия–Беларусь. Прямая трансляция.
20.00 Бокс. Олимпийская квалификация. Финалы.
23.15 Баскетбол. Единая лига ВТБ.

ОНТ

07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.20 «Смешарики. Пин-код».
09.35 «Непутевые заметки».
09.55 «Пока все дома».
10.45 «Фазенда».
11.20 «Голос. Дети».
13.10 «Хроники Нарнии: Покоритель зари». Худ.фильм.
15.10 «Гости по воскресеньям».
16.15 «Новости спорта».
16.20 Праздничный концерт ко Дню космонавтики.
17.55 «Без страховки».
20.00 «Контуры».
21.05 «Клуб Веселых и Находчивых». Высшая лига.
23.10 «Что? Где? Когда?». Весенняя серия игр.
00.15 «Кронштадт 1921». Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.40 «Ненавижу». Худ.фильм.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Сам себе режиссер».
12.05 «Смехопанорама».
12.35 «Утренняя почта».
13.10 «Моя планета».
14.15 «Тили-тили тесто». Худ.фильм.
17.35 «Танцы со звездами».
21.30 «Что происходит».
22.30 «Пародии! Пародии! Пародии!».
23.50 «Воскресный вечер».

НТВ-Беларусь

05.50 «Астропрогноз».
05.55, 08.20 «Супруги». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Их нравы».
09.25 «Едим дома».
10.25 «Первая передача».
11.05 «Чудо техники».
12.00 «Дачный ответ».
13.05 «НашПотребНадзор». Не дай себя обмануть!».
14.15 «Поедем, поедим!».
15.05 «Наш космос».
16.20 «Мент в законе». Сериал.
18.10 «Следствие вели…».
19.00 «Акценты недели».
19.55 «Не бойся, я с тобой! 1919». Худ.фильм.
21.50 «Морские дьяволы». Сериал.
23.25 «Хмуров». Сериал.

СТВ

06.20 «Студенты». Сериал.
07.05 «Самая полезная программа».
07.55 «Добро пожаловаться».
08.15, 16.50 «Автопанорама».
08.40 «Водитель автобуса». Худ.фильм.
11.00 «Большой завтрак».
11.40 «Дорогая передача».
11.50 «Солдаты-10». Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
13.40, 00.35 «Курьер». Худ.фильм.
15.20 «Человек года Минщины».
16.00 «Центральный регион».
17.20 «Военная тайна».
19.30 «Неделя».
20.25 «Чужой билет». Худ.фильм.
22.15 «Нам и не снилось».

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.15, 08.35 Мультфильмы.
08.05 «С миру по нитке».
09.00 «Культпросвет».
09.30 «Почему я?».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Правила жизни». Сериал.
13.30 «Трэш-тест».
14.00 «Не послать ли нам… гонца?». Худ.фильм.
16.15, 22.00 «Дело было на Кубани». Сериал.
21.00 «Вместе».
00.15 «Отчаянные домохозяйки». Сериал.
05.10 «По поводу».

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт».
10.35 «Поцелуй». Худ.фильм.
11.40 «Легенды мирового кино».
12.10 «Россия, любовь моя!».
12.40 «Гении и злодеи».
13.10 «Первозданная природа Бразилии».
14.05 «Что делать?».
14.50 «Абулькасим Фирдоуси».
15.00 Концерт Национального академического оркестра народных инструментов России имени Н.П.Осипова.
16.15 «Пешком».
16.45 «Искатели».
17.35 Творческий вечер Гарри Бардина.
18.40 «Начало прекрасной эпохи».
18.55 «Легкая жизнь». Худ.фильм.
20.25 «Брак по-итальянски». Худ.фильм.
22.10 «Ближний круг Владимира Хотиненко».
23.05 «Золотая маска – 2016».
01.40 Мультфильмы для взрослых.
Профилактика с 02.00.

Белсат

07.00 "Студыя «Белсат».
07.10 "ПраСвет".
07.45, 10.40 "Прыгоды і паходы". Мультсерыял.
08.00, 10.55 "Прыгоды ката Філімона". Мультсерыял.
08.20 "Зона "Свабоды".
09.00 "Маю права".
09.20 "Над Нёманам".
09.40 "Два на два".
10.10 "Рэпартэр".
11.15 "Сонечная дзіда". Серыял.
11.45, 00.40-01.25 "Mad Men. Утрапёныя-3". Серыял.
12.30 "Чырвоны штраль". Канцэрт гурта "Крамбамбуля".
13.05 "Пад каўпаком". Дак.фільм.
14.20 "Расія і я: Пэтру Лучынскі, Малдова".
15.30 "Прыват".
16.00 "Людскія справы".
16.30 "Кісінджэр і Ніксан". Маст.фільм.
18.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
18.35 "Мова нанова".
19.00 "Эксперт".
19.30 "Невядомая Беларусь": "Амерыканская мара па-беларуску". Дак.фільм.
20.05 "Сеціва нянавісці". Дак.фільм.
20.55 "Кінаклуб". "Ганна Арэнт".
21.00 "Ганна Арэнт". Маст.фільм.
22.50 "Аповеды выхаднога дня": "Апошні круг". Маст.фільм.
23.50 "Туга па імперыі". Дак.фільм.

Непараўнальная Эрыка Леанідаўна Дубоўская!

З надыходзячым Днём народзінаў віншуюць цябе, шаноўная, жадаюць моцнага здароўя, цвіцення тваёй анёльскай прыгажосці, фінансавага і матэрыяльнага дабрабыту, заўсёды паўнавартаснага харчавання, поспехаў ва ўсіх жыццёвых справах дзядзька Валера, Юра, котка Ася.

ГАСТРОЛЬ

Як памяняць пераходы метро на лепшыя сцэны свету

Рэцэпт французскай спявачкі Zaz

Сёння яна вядомая на ўвесь свет. Аднак мала хто ведае, што, каб гучна заявіць пра сябе і быць пачутай, Zaz спатрэбілася 20 гадоў, поўных адчаю і ўпартай працы. «Народная Воля» ўзгадала гісторыю поспеху Ізабэль Жэфруа, якая прыедзе ў Мінск 10 красавіка.

Пяшчотны ўзрост

Ізабэль нарадзілася ў небагатай шматдзетнай сям'і. Наведваць музычныя заняткі ў кансерваторыі яна пачала ўжо ў 5 гадоў. Яна навучылася іграць на фартэпіяна, гітары і скрыпцы. Але па-сапраўднаму дзяўчынка раскрыла свой талент на занятках па харавых спевах. Выкладчыкі дзівіліся, як у юнай Жэфруа атрымліваецца ўкласці столькі болю ў свае спевы, зусім не здагадваючыся, што крыніцай горкага натхнення з'яўляецца бязладзіца ў шлюбе яе бацькоў. У 14 гадоў Zaz кінула школу і з'ехала ў Бардо, там яна пачала наведваць мясцовыя курсы спеваў.

«Памятаю, калі я выступала ў першы раз, мяне закідалі яблыкамі... Так, мне было няпроста", – прызнаецца спявачка.

Шчаслівы выпадак, які стаў паваротным у лёсе пачынаючай спявачкі, адбыўся ў 20-гадовай Zaz дзякуючы французскай сістэме грантаў. Ізабэль атрымала стыпендыю ад рэгіянальнага савета і стала студэнткай прэстыжнай школы сучаснай музыкі.

Выпрабаванне Парыжам

Аднойчы Ізабэль з'ехала ў Парыж, які сустрэў яе даволі холадна. Афіцыянтка, пасудамыйка – кім толькі не даводзілася працаваць ёй у тыя складаныя часы! Нарэшце Ізабэль узялі ў якасці спявачкі ў клуб. Яна спявала без мікрафона і выкладвалася на поўную катушку, аднак усё роўна заставалася на мелі. Адзіным спосабам здабыць грошы сталі вулічныя выступленні, якімі яна стабільна зарабляла 20–30 еўра ў гадзіну.

«Аднойчы я зразумела, што сама будую сваё жыццё, – гаворыць спявачка зараз. – *І калі я пакутую – значыць, сама ў гэтым вінаватая. З гэтага моманту мне было наканавана стаць шчаслівай».*

У 2007 годзе Ізабэль адгукнулася на аб'яву: шукалі спявачку з хрыплым голасам для запісу песні. Так яна пазнаёмілася з прадзюсарам Керыдзінам, які дапамог запісаць яе галоўны хіт «Je Voux».

Без гламуру

Ізабэль перамагла ў прэстыжным конкурсе «Le Tremplin Generation France» (французскі аналаг «Новай Хвалі») і атрымала не толькі 5000 еўра «на сукенкі», але і магчымасць запісаць сольнік і зняць кліп. На працягу года спявачка не пакідала студыю і карпатліва працавала. Першы яе сінгл «Je Voux» выйшаў у 2010 годзе і стаў плацінавым адразу ў некалькіх краінах.

Поспех і слава не зрабілі Zaz гламурным персанажам. Яна не задурвае сабе галаву з адзеннем, актыўна ўдзельнічае ў акцыях і мерапрыемствах, якія робяць свет больш добрым. Спявачка дапамагала ахвярам землятрусу ў Японіі і спявала ў прэстыжнай музычнай трупе «Les Enfoirés», якая накіроўвае ўсе свае даходы на дапамогу бедным.

Рамантыку аднаго з самых выдатных гарадоў на свеце і непаўторны дух волі з берагоў Сены Zaz прывязе ў Мінск ужо 10 красавіка.

Канцэрт адбудзецца ў Палацы спорту. Кошт білетаў 350.000–1.300.000 рублёў.

Аліна ВЕТРАВА.

УСМІХНІЦЕСЯ!

***

Мужчына заходзіць да псіхіятра:

– Доктар, я з нагоды здароўя жонкі. У яе навязлівая ідэя – ёй падаецца, што хтосьці хоча скрасці яе сукенкі.

– Чаму вы так вырашылі?

– Яна наняла спецыяльнага чалавека, каб ён іх ахоўваў. Я знайшоў яго ўчора ў яе шафе.

***

Калі вы не верыце, што лепшы сябар чалавека – сабака, правядзіце такі эксперымент: зачыніце ў багажніку машыны разам сабаку і жонку. Праз гадзіну-другую адчыніце. Хто, па-вашаму, вам больш абрадуецца?

***

Грошы – гэта бруд. Але лячэбны.

***

Даішнік спыняе аўтамабіль:

– Вашы правы.

Кіроўца:

– Вось, калі ласка!

– А вы ведаеце, што ў вас праблема з фатаграфіяй на пасведчанні?

–Якая яшчэ праблема?! Вось жа я – крайні злева!

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871.
Тэл. рэкламнага аддзела: (017) 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

9 772071 964000 16027

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 7.04.2016 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25 100 экз. Заказ № 1378